

Prvi vtisi-(ne) kvaliteta

Uredniški odbor »Dela-življenja« me je prosil za članek o prvih vtisih v Alpini. Vtisov je dovolj, a moram prej posebej spregovoriti o nečem, kar je bolj pomembno za celotni kolektiv — o KVALITETI.

40 % škarta! Zunanji opazovalec bi ob tem podatku ugibal samo med dvema možnostima: ali je to šala ali pa sabotaža. Na žalost ni ne eno ne drugo, ampak resnica iz oddelka, kjer so prejšnji teden izdelovali obutev za NDR.

Vemo, da je v proizvodnji cela vrsta problemov, ki jih je potrebno dobro pretehtati in reševati načrtno ter vztrajno. Tak namen sem tudi imel od vsega začetka. Ob podatkih, ki sem jih prejšnji teden dobil o kvaliteti, pa mi je postalo v hipu jasno, da je vsako čakanje odveč. Se več — odlašanje z odločno akcijo lahko resno poslabša naše že tako nezavidljivo stanje.

Takoj sem sklical sestanek mojstrov, oddelkovodij, vodje TOZD proizvodnja in vodje proizvodnje, kasneje pa še vseh kontrolorjev. To ni bil posvet, kot je bilo javljeno po zvočniku — saj se ni bilo kaj posvetovati. Potrebno je bilo samo povedati, da ne delajo tistega, za kar prejemale osebne dohodke. Menim, da je dovolj porazno še dejstvo, da je potrebno mojstrom, oddelkovodjem in vodstvu proizvodnje na tak način razlagati, kaj so njihove naloge, pristojnosti in odgovornosti!

Upam, da smo enkrat za vselej razčistili stvari:

1. Kvaliteta se ustvarja v proizvodnji (in razvoju oz. pripravi proizvodnje) in ne v končni kontroli (pogosto celo s pritiski s strani vodstva proizvodnje, z govorjenjem, da so kontrolorji prestrogi, sitni itd.).

2. Za delovno organizacijo je boljše, da se naredi nekaj parov manj, samo da je kvaliteta v redu, kot pa nekaj parov več, pa da se cela kopica ljudi ukvarja z reklamacijami, popravili, da so težave v prodaji, da

izgubljam kupce itd. (Marsikateremu delavcu sploh ni poznano, koliko kupcev smo izgubili zaradi slabe kvalitete.)

3. Kvaliteta mora biti **enako** dobra (škart znotraj dovoljene meje) ne glede na to, ali je to za domači trg ali za izvoz.

4. Posamezne faze oziroma končni izdelki morajo biti taki kot vzorčni, ki bodo odslej za zahtevnejše artikle na traku na vpogled. Pri tem ne sme biti nobene diskusije. Edini, ki lahko dovoli odstopanje zaradi objektivnih okoliščin (za katerega bo odgovarjal) je mojster ali oddelkovodja.

5. Če kdo ne more izpolnjevati danih mu nalog, naj pove razloge (da jih bomo skupno ocenili), sicer ga bomo zamenjali — saj zaradi par nesposobnih ljudi, ki so po srečnem naključju prišli na določena delovna mesta, ne moremo tvegati poslovnega uspeha Alpine in s tem socialne in ekonomske varnosti 1500 ljudi.

6. Problematiko tehnološkega škarta bom reševal sprotno.

Izvajanje zgoraj navedenega bom dosledno nadzoroval. Če je kdo mnenja, da stvar ni tako resna, kot sem jo sam doumel, naj se osebno oglasi pri meni, da mu trditve dokažem s podatki. Prepričan sem, da bo presenečen, saj je splošna predstava o stanju precej preveč optimistična. Kako bi bilo sicer mogoče, da od osmih oseb tehničnega vodstva, ki sem jim sicer dovolil obisk sejma v Nemčiji (saj so šli v Planiki in Peku celo z avtobusom), po sestanku z mojstri in po poročilih o 40 % škartu niti eden ni čutil potrebe (odgovornosti?), da ostane doma...

Martin Kopač

Pripis uredništva: 40 % škarta se nanaša na posamezne partije obutve, ki je namenjena za izvoz v Nemško demokratično republiko.

Naši jubilaranti v letu 1976

Seznam jubilarantov in spomlni na strani 5

— proizvodni problemi — proizvodni problemi —

Dosledno izvajanje delovnih dolžnosti — boljši rezultati dela

Naj začnem s tem, da bi bilo problemov — zastojev precej manj, če bi sleherni delavec, mojster v oddelku in službah, ki organizirajo delo, dosledno izvajali svoje naloge.

Vemo, da je veliko problemov takšnih, ki jih pogojujejo tržne razmere, pomanjkanje surovin, izvoz, kratki roki, zahteve kupcev, takojšnje plačilo računov in tudi moda. Dosti pa je še takih, za katere smo krivi znotraj organizacije.

Prikrojevalnica je prva, ki prične dejanski proizvodni proces, saj se v prikrojevalnici pričnejo sekati prvi sestavni deli za bodoči čevljar. Vsi pa vemo, da je prav gornje usnje glavna postavka v kalkulacijah in ceni obutve. Torej materiali so dragi, zato pa bi morali biti tudi kvalitetni, da bi lahko prikrojevalec iz njih nasekal kvalitetne gornje dele. Vendar dobimo dostikrat neustrezne materiale, od delavca in od oddelka pa se zahteva, da iz njih nasekamo kvalitetne gornje dele.

Razumemo težave pri nabavi materialov, delavci z razumevanjem sprejmejo v krojenje slabše partije, čeprav to velikokrat škodi njim samim pri osebnih dohodkih. Toda včasih pa slišimo pripombe, da so delavci premalo strokovno usposobljeni in da ne znajo sekati najbolj kvalitetnih materialov. Takšne pripombe verjetno bolj škodijo kot koristijo oddelku in delovni organizaciji kot celota.

Druge, skoraj največje težave pa povzročajo v oddelku prikrojevalnice nepravčasne dobave vseh materialov. Posledice tega so raz-

drobljeni plani, pomanjkanje dela, nekompletirane partije za posamezne oddelke šivalnic, v končni fazi pa je nemogoče organizirati potek dela v samem oddelku, še manj pa v poznejšem proizvodnem procesu v ostalih oddelkih. Končni rezultat pa je zamuda rokov in slabša kvaliteta, ki bistveno vpliva na rezultate dela.

Rešitev bomo dosegli le, če bomo začeli reševati zadevo »pri glavi« ne pa šele »pri repu«. Mislim, da bi bila to prva naloga prodaje — marketinga, katera bi morala posredovati naročila v izdelavo v roku, ki je sprejemljiv za nabavo materialov, zlasti iz uvoza, poleg tega pa upoštevati tudi proizvodni cikel in zasedenost kapacitet. Gotovo pa je tu tudi bistvenega pomena specializacija in tipizacija materialov (da delamo čimmanj vrst obutve po čim bolj enotnih postopkih).

Težave povzročajo v oddelku tudi različni časi pri sekanju in tanjšanju. Tako pride v posameznem obdobju skoraj izključno v predelavo umetni material, ki ga sekamo v več plasti, obenem pa zahteva tudi manjšo strokovnost od delavcev.

V določenih obdobjih pa dragi naravni materiali, ki zahtevajo dvakrat ali trikrat daljši čas. Tako pride do raznih premestitev v oddelku samem, včasih pa tudi izven oddelka. Gotovo pa je to boleča točka za delavca, ki je premeščen.

Dejstvo je, da so problemi bili in verjetno bodo. Toda naloga nas vseh mora biti, da bo le-teh čim manj. Ne smemo pa dovoliti problemov zaradi slabe priprave

Popravilo defektov zahteva natančnost

dela, neustrezne tehnološke dokumentacije, neažurnosti nabavne službe, skladišč, planskega oddelka, delavcev pri pripravi partij in končno nepravčasne dobave orodij, žigov, opisov, sekal itd.

Naloga nas v oddelku pa je, da organiziramo delo,

opravimo delo kvalitetno, gledamo na prihranek in končno, da izpolnjujemo postavljene roke. Vse to pa bo prineslo večjo storilnost in boljši rezultat našega združenega dela.

Alojz Poljanšek

Bolje urediti in vrednotiti delo

Problemov imamo veliko. Nekaj je takih za katere smo odgovorni mojstri znotraj oddelka, so pa tudi taki, katere bomo morali reševati skupno z drugimi oddelki in službami.

Prvo kar moramo res čimbolje urediti je delo po delovnih operacijah, kajti na ta račun smo slišali že veliko očitkov s strani normirca, kadar se pritožimo, da je norma slaba. Odgovor je — ne znate organizirati dela.

Res je, če delavka dela samo eno operacijo, doseže večjo storilnost in boljšo kvaliteto, toda to je samo v primeru, če so norme res realne, kar pa v veliko primerih ne drži. Ko delavke opozorijo, da so na nekaterih delovnih operacijah boljše norme, zahtevajo delitev dela, vsaka nekaj slabega in nekaj dobrega. Mislim, da se bo morala normirska služba res potruditi, da bo čim manj takih nesorazmerij.

Za delitev dela po operacijah je zelo važno, da imamo vedno dovolj nasekanih gornjih delov, kar pa tudi ni vedno res, ker tudi prikrojevalnica nima vedno na razpolago dovolj materiala. V takem primeru, ko nam primanjkuje dela, res ne moremo gledati, da dela vsaka delavka svojo operacijo, ampak dela vsaka vse, damo jim torej delo, ne omočimo pa jim s tem boljšega za-
sluška.

Problem so tudi majhne serije posameznih modelov, pa še te včasih prekinemo, ker zmanjka materiala, ker se vsak model dela v več barvah. Če je mogoče bi bilo dobro, da planski oddelk modele ne da v proizvodnjo,

dokler ni pripravljen ves material.

Zgodi se tudi, da en model delata dve šivalnici, ena dela za domačo prodajo, druga pa isti model pod drugim artiklom za izvoz, kar tudi ni pravilno in v takem primeru res ne gledamo na čimboljšo kvaliteto in večjo produktivnost.

Velik problem v šivalnici (največ na traku lahke izdelave) je tudi stalno premeščanje delavk iz ene delovne operacije na drugo. Vse to je odvisno od posameznih modelov, kajti nekateri zahtevajo več ročnega dela, drugi več šivanja. Da bi se to vsaj delno ublažilo, bi bilo zelo dobro, da bi vedno imeli na razpolago kakšen model razpisan na izrednih planih.

Precejšen problem nastaja v naši šivalnici tudi, ker se oglašava vedno več delavk-mater, ki bi želele delati samo dopoldan, ker imajo otroke v vrtcu. Teh problemov ne bomo mogli reševati znotraj oddelka, ker jih je vedno več, ampak bo morala k temu pristopiti kakšna druga služba, ki naj se ukvarja s temi problemi.

Marija Justin

Kontrola nasekanih sestavnih delov

Dopisujte v Delo-življenje

Manj problemov — izpolnjevanje rokov

O problemih proizvodnje je bilo napisano že veliko, veliko je bilo sestankov in razprav, vendar željenega rezultata nismo dosegli.

Če pa se obrnem nazaj, kakšne probleme je imela delovna enota sekalnica v pretekli sezoni pomlad-poletje, ugotovimo, da se nekatere stvari ponavljajo iz sezone v sezono. Kako bomo organizirali delo in se pripravili za to sezono, smo se dogovorili že oktobra. Kdaj dobimo razne odlitke iz plastike in kako naj bi sekalnica delala na zalogo, da bi si v največji konici olajšali delo, se nam je podrla že na začetku. Prvič ni bilo šablona za forme, material je kasnil, a če je bilo vse, se je premaknil sortiment.

Navedem naj samo primer. Za ZSSR smo imeli samo enega art. 45.000 parov. Planirano je bilo, da se ta količina naredi v dveh obdobjih. Zaradi pomanjkanja PU podplatov pa smo ga delali najmanj 10-krat. Isto se nam je dogodilo z drugimi skupinami.

Imamo svoj obrat plastike in nismo sposobni, da bi se dogovorili, od priprave vzorca do končne realizacije za točno in kvalitetno dobavo. Za roke naj bi vsak, ki v tem ciklusu ni izpolnil svoje naloge, odgovarjal.

Iste stvari se nam dogajajo z drugimi materiali. Na primer, notranjke so tudi trikrat na dan vozil iz Tržiča, pa so še mudili. Kvaliteta je slaba, tako da smo jim večkrat zavrnili cele partije.

Na kratko; z oskrbo z materialji nismo zadovoljni.

Norme in priprava dela je vprašanje, ki ne bo kmalu rešeno. Večkrat se nam je zgodilo, da pri novih izdelavah tudi pri količini nekaj tisoč parov, nismo mogli ugotoviti pravih norm. To zelo slabo vpliva na delavce, ker

nič ne vedo, koliko zaslužijo za par. Če se le da, naj bi se poiskal nov način normiranja — poizkusne norme.

Opise, cenike, kalkulacije, norme, bi oddelek moral dobiti pred začetkom izdelave novega artikla.

Premeščanje delavcev pa je poglavje zase in najbolj kočljivo. Res, da je delavčev osebni dohodek urejen z dopolnitvijo sporazuma o delitvi osebnih dohodkov, vendar ima delavec vedno v mislih, zakaj je premeščen ravno on.

Priučitev teh ljudi ni lahka in večkrat pride do raznih težav in slabe kvalitete izdelkov. Zaradi pomanjkanja delovne sile je sekalnica delala vse sobote, nekaj nedelj in med tednom nadure in to od januarja do aprila.

Dobra kvaliteta materialov - manj škarta

Ze vrsto let se v montaži srečujemo z enakimi težavami, ki jih dobro poznamo, o njih stalno govorimo, jih delno odpravljamo, vendar ne v taki meri, da bi ne bile brez posledic. Slaba kvaliteta in prevelika količina škarta so plod napak katere izhajajo ne samo iz proizvodnih oddelkov, temveč tudi iz ostalih služb v podjetju.

V montaži kot zadnjem členu proizvodne verige se zbirajo napake in pomanjkljivosti vseh, ki pripravljajo sestavne dele obutve, od razpisa planov, nabave materialov, priprave dela in ostalih proizvodnih obratov. V zadnjem času imamo velike probleme s slabo izdelanimi notranjki, ki nam delajo težave pri cvikanju. Kljub pogostemu reklamiranju se kvaliteta teh ne izboljša. Pri izdelavi obutve za jesen-zimo in neka-

Delavci so razumeli potrebe oddelka, tako da montaža zaradi sekalnice ni ostala brez dela. Kvaliteta, ki sem jo že prej omenil pa je odvisna od priprave, organizacije, kontrole, v veliki meri pa od samega delavca.

Slabi materiali, nedisciplinarnost, to še poslabša. V sekalnici je veliko delovnih operacij in vsako slabo opravljeno delo lahko povzroči škart. Montaža je imela največ pripomb na signiranje in rezkanje notranjkov, razno oblačenje in kosmatenje.

Vsi oddelki imamo dosti napak, zato naj bi analizirali vzroke, dobre in slabe strani ter skušali v bodoče te napake odpraviti.

Janko OBLAK

Doseči plansko disciplino

Stojimo pred dejstvom, kako čimveč narediti in kako doseči primerno kvaliteto. Za dosego teh ciljev pa se bomo morali spremeniti prav vsi, od prvega do zadnjega. Nujno potrebno je delo bolj organizirati, to je od samega začetka, kajti nepravčasna in nekvalitetna dobava raznih materialov vsem neštetokrat podirajo začrtano pot.

Mislím, da je nujno potrebno priti enkrat do tega, da bodo službe, ki so postavljene za dobavo materialov, za pripravo proizvodnje in ostalo, opravile svoje delo kvalitetno in do časa, tako kot predvidevajo plani. Na ta način bi dosegli težko pričakovano plansko disciplino.

Planska disciplina je glavni dejavnik za nemoteno proizvodnjo, če hočemo, da bodo tisti artikli, ki imajo prednost, dokončani pred drugimi.

Bili so primeri, ko je bilo samo v težki montaži ob koncu meseca celo po dvajset artiklov v delu. Kaj takega se ne sme več dogoditi.

Moram pa reči, da je delo v težki montaži potekalo v zadnjih šestih mesecih normalno in tudi kvaliteta je bila zadovoljiva. S tem pa ni rečeno, da smo povsem zadovoljni. Vemo, da bo treba kvaliteto, red in disciplino še povečati.

Janez Smeh

Ali prodaja teče po začrtanem planu?

Po slabem začetku letošnjega leta, ko nam niti vreme ni bilo naklonjeno, je prodaja v aprilu zelo lepo stekla.

Pa pogledjmo nekaj podatkov: v prvih treh mesecih smo količinsko prodali za 13% manj kot v letu 1975, vrednostno pa za 7% več, medtem ko smo v aprilu že nadomestili količinski izpad prejšnjih mesecev in smo prodali že za 2% več kot v lanskih štirih mesecih, vrednostno pa za 21%. Če primerjamo podatke o realizaciji s planirano realizacijo, smo plan za prve štiri mesece preseglji za ca. 10%, kar je vsekakor tudi razveseljivo.

Pa pogledjmo še podatke o gibanju zalog v prodajalnah. Poprčne zaloge prvih treh mesecev so bile količinsko za 8% večje kot lani, vrednostno pa za 27%, to pa se je v aprilu precej spremenilo zaradi dobav spomladanske obutve v prodajalne in so poprčne zaloge aprila količinsko za 18% večje, vrednostno pa za 15%. Vsekakor bo na višino zalog vse leto močno vplivala velika količina zimske obutve, ki nam je ostala v zalogi.

Zaloge v tovarniškem skladišču so konec aprila količinsko za 18% višje, vrednostno pa le za 10%. To pomeni, da so v zalogi v glavnem cenejši spomladanski modeli za domače tržišče in za izvoz, katerih dobavni roki so bili v prvi polovici maja, zato pričakujemo, da bodo zaloge konec maja tako v prodajalnah kot v tovarni precej nižje.

Ocena naše spomladanske kolekcije je kar dobra, saj se skoraj vsi modeli lepo prodajajo, le prenekateri model je preozek, kar povzroča, da ostajajo manjše številke.

Pričakujemo, da bodo rezultati prodaje v spomladanski sezoni kar dobri, to pa nam tudi daje smelost za nadaljnje delo, saj si napak iz lanske zimske sezone ne smemo več privoščiti.

Anica GOVEKAR

Prva ključna operacija v montaži

VPIS POSOJILA ZA IZGRADNJO IN REKONSTRUKCIJO CEST V SRS — NANA BODOČNOST

Kako napreduje nova organizacija

V zadnji številki smo pisali o organizaciji strokovnih služb. Danes pa pogledimo, kako poteka postopek priprav na organiziranje novih temeljnih organizacij združenega dela.

Komisija za izvajanje ustavnih sprememb je formirala delovne skupine, ki bodo za posamezne dele OZD, ki pomenijo delovno celoto, pripravile analize o izpolnjevanju pogojev za organiziranje TOZD. Te analize bodo predvidoma pripravljene do konca maja. Na osnovi teh analiz bo možno na zborih delovnih ljudi razpravljati o tem, katere enote naj bi organizirali kot TOZD.

Ko bo sprejet sklep o organiziranju TOZD, bo potrebno pred registracijo opraviti še veliko dela:

- pripraviti samoupravne akte
- pripraviti sistem obračuna med TOZD
- razdeliti sredstva ipd.

Za delitev sredstev in pravno sistema obračuna med TOZD je bila prav tako formirana posebna delovna skupina. Za pripravo samoupravnih aktov pa bo potrebno vključiti pravnika, vsaj honorarno.

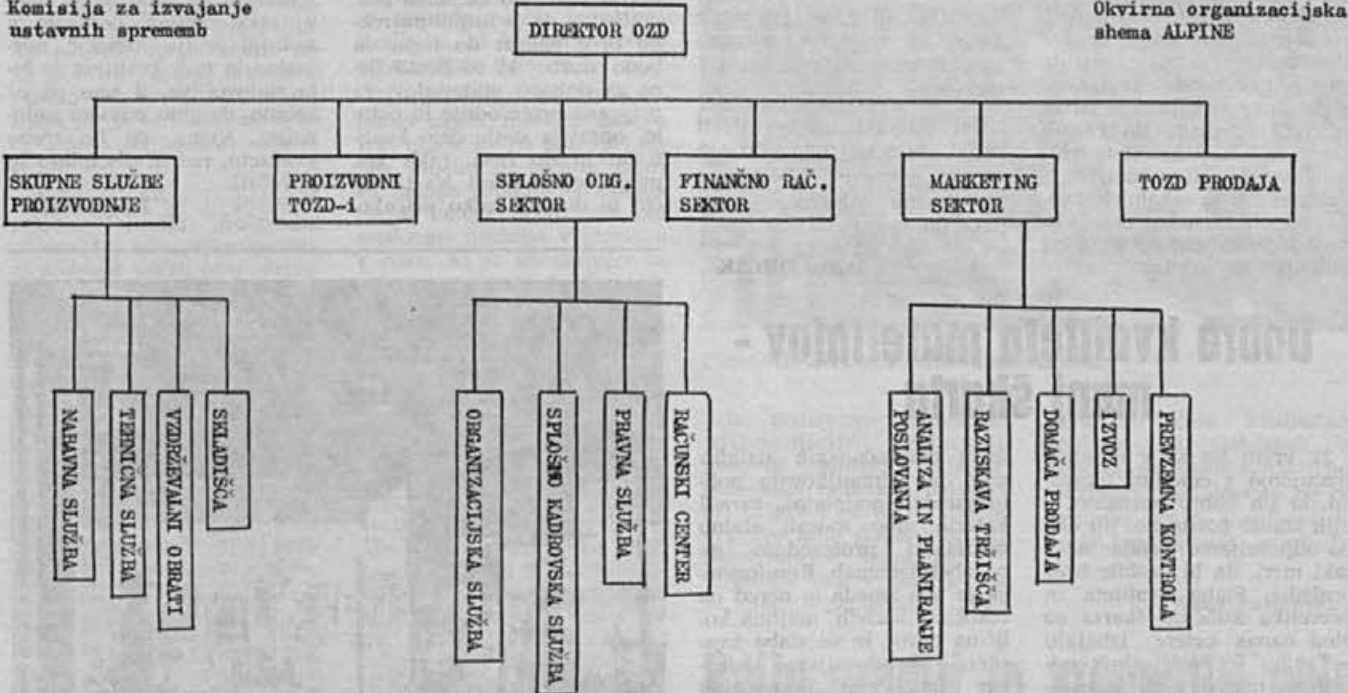
Sklepi o organiziranju TOZD, naj bi bili predvidoma sprejeti še pred kolektivnim dopustom. Takoj bomo nadjevali z ostalimi pripravami. Vse priprave bodo

usmerjene na to, da bi nove TOZD obračunsko zaživele s 1. 1. 1977, strokovne službe pa bomo predvidoma lahko reorganizirali že prej.

Posebej velja poudariti, da reorganizacije OZD ne gre jemati kot brezpotrebno akcijo ali trenutno zaletavost, ampak jo moramo gledati kot sredstvo za doseg dolgoročnih ciljev OZD. Zato je pravica in predvsem dolžnost vseh delavcev, ki bodo kakorkoli udeleženi pri pripravah na reorganizacijo, da svoje delo opravijo temeljito.

Tomaž Košir

Komisija za izvajanje ustavnih sprememb

Sistem zavarovanja plačil in naš odnos do tega

S 1. aprilom letos je začel veljati nov zakon o zavarovanju plačil med koristniki družbenih sredstev, ta zakon naj zagotovi večjo varnost plačil tako kupcu kot prodajalcu.

Ze dalj časa so se zakonodajalci trudili, da z bilateralnimi in multilateralnimi kompencijami zagotove popolno poravnavo dolgov, kar pa zaradi vsesplošne nelikvidnosti ni moglo prinesiti željenih uspehov. Prav zato je uveljavitev novega zakona zbudilo upanje tistim, ki svojih terjatev niti s tožbami niso mogli izterjati, nasploh pa precej bojzani za vse, kajti vsaka nedoslednost pri poravnavi medsebojnih obveznosti bo strogo kaznovana.

Prav zato odslej zlasti nabavna in prodajna služba morata poskrbeti za koordinirane nabave materialov v času, ko prodajna služba lahko zagotovi potrebna finančna sredstva, kajti če se zgodi, da za nabavo potrebnih materialov ne moremo zagotoviti plačila, nam dobavitelj ne sme dobaviti materiala, kar lahko povzroči zastoje v proizvodnji, na drugi strani pa tudi mi ne smemo dobavljati obutve oz. izdelkov plastike tistim kupcem, ki sam ne predlože ustreznega instrumenta plačila. Posledica teh ukrepov so na eni strani

zastoji v proizvodnji, na drugi strani pa se bodo zaloge v gospodarskih organizacijah še povečale.

Kot vsakim novim ukrepom smo se tudi zahtevam po novem zakonu na vsak način morali prilagoditi, potrebno je bilo uvesti dodatne evidence, mnogo doslednosti pa se zahteva tudi od naših prodajalcev. Kot smo pričakovali je obveznost zavarovanja plačil po novem zakonu prisililo, da so mnogi kupci od katerih terjatev nismo mogli izterjati, svoje dolgove poravnali, kar je na vsak na-

čin pozitivno. Tudi mi smo se doslej svoje obveznosti lahko poravnali brez težav, prav gotovo pa bodo težave pri plačevanju nastale v juliju in avgustu, ko bo slabša prodaja, vendar bomo skušali tudi te mesece čimbolje prebroditi.

Menim, da je novi zakon o zavarovanju plačil prinesel novo pozitivno kvaliteto v poslovanje gospodarskih organizacij kot tudi drugih delovnih organizacij, vsekakor pa onemogoča, da bi slaba podjetja uspevala na račun dobrih. **Anica GOVEKAR**

Kako bomo plačevali po novih predpisih o zavarovanju plačil?

V mesecu aprilu smo pričeli z novim načinom plačevanja. Vzrokov za spremembo obračunskega sistema je sicer veliko, glavni pa je nepokrita potrošnja, kateri botrujeta nelikvidnost in inflacija.

Ker podjetja ne pokrivajo nabave materiala in drugih stroškov, tudi dohodek ni realen in postopoma nastopi nelikvidnost. Posledica nelikvidnosti so povišane cene, zaradi katerih ne moremo konkurirati cenam v tujini, trgo-

vine ne izdajajo materiala, ker čakajo na povišanje cen, višajo se osebni dohodki in ni hranilnih vlog, ker denar zgublja na vrednosti. Ta pojav imenujemo inflacija.

Da bi stanje na tržišču čimprej izboljšali, je izšel zakon o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev. S tem zakonom je določeno, da mora vsako podjetje plačati nabavljeni material kakor tudi storjene usluge v 15 dneh, ko material oz.

uslugo prejme. Če tega ni sposobno narediti v tem roku, mora 15. dan predložiti dobavitelju menico, s katero zavaruje plačilo (jamči, da bo plačal v določenem roku). Pri tem načinu plačevanja bo podjetje lahko nabavljalo le pod pogojem, da bo imelo re-

zervirana finančna sredstva, ker plačevanje s krediti ali odlašanje s plačili po novem zakonu ne obstaja. V kolikor podjetje ne bo imelo sredstev za nakup materiala, ne bo moglo obstajati.

Da bi se izognili težavam pri nabavljanju materiala, moramo v prvi vrsti planirati vsaj za mesec dni v naprej tako nabavo kakor tudi prodajo. Na osnovi priliva sredstev, ki ga bo planirala prodaja, bomo v nabavni službi lahko nabavljali. Nabava nujno rabi potrebe za repromaterial in material za vzdrževanje sredstev najkasneje do 28. v mesecu za prihodnji mesec. V kolikor tega ne bi upoštevali vsi prizadeti, se lahko zgodi, da materiala ne bi mogli preskrbeti, ker bi vsa razpoložljiva sredstva porabili oziroma rezervirali za druge potrebe. Pri vsakem naročilu moramo navesti način in rok plačila.

V mesecu aprilu in maju je nabavna služba že izdelala plan stroškov na podlagi potreb služb, ki material oziroma uslugo neposredno potrebujejo. Vendar planiranje ni bilo brez težav. Spremembe potreb materialov, majhna naročila, ki povzročajo velike stroške in nedosledno upoštevanje novih predpisov posameznikov ovira plansko delo.

K planiranju sredstev bo treba pristopiti z vso resnostjo. Za mesec dni naprej bomo morali vedeti, kakšen material bomo rabili. Če pa bomo hoteli vedeti to, ne bomo smeli sprejemati naročil s krajšim rokom od 30 dni.

Da bomo uspešno plačevali in da ne bi po nepotrebnem prišlo do zastojev proizvodnje zaradi tega, ker ne bi imeli sredstev za plačila materiala, bodo morale finančna, prodajna in nabavna služba tesno sodelovati, k sodelovanju pa pritegniti tudi vse ostale neposredne potrošnike.

M. Lukančič

Srebrni znak sindikatov Slovenije

V petek, 30. aprila 1976, je bila v galeriji na Loškem gradu slovesna podelitev Srebrnih znakov sindikatov Slovenije. Podelitev je bila združena s krajšo kulturno proslavo v počastitev delavskega praznika, prvega maja. Iz naše delovne organizacije so to odličje prejeli:

- OOS Alpine,
- Franc Čadež,
- Franc Oblak,
- Janko Oblak,
- Slavka Mlinar — upokojenka Alpine.

Srebrni znak so prejeli kot priznanje za večletno prizadevno delovanje pri uresničevanju delavskih interesov in pri uveljavljanju in razvoju sindikalne organizacije ter za večletno učinkovito delovanje pri uresničevanju sindikalnih nalog.

Cestitamo!

Naši jubilanti v letu 1976

30 let dela v Alpini

1. Jereb Marija, 159
2. Mlinar Anton, 162
3. Možina Franc, 133
4. Stanonik Jože, 124
5. Zupančič Silva, 71
6. Žakelj Maks, 129

20 let dela v Alpini

1. Bašelj Alojzija, 1469
2. Bogataj Cveta, 1487
3. Bogataj Jakob, 1427
4. Bogataj Marija, 1479
5. Demšar Hilda, 1490
6. Demšar Marija, 1528
7. Demšar Valentina, 1491
8. Eržen Marija, 1485
9. Gorjup Anton, 1437
10. Horvat Antonija, 1474

11. Jereb Marjan, 1411
12. Jereb Pavel, 1432
13. Kavčič Marija, 1478
14. Kavčič Terezija, 1823
15. Kavčič Tomaž, 1585
16. Kogovšek Franc, 1830
17. Kunc Franc, 1480
18. Likar Stanko, 1489
19. Mlinar Jože, 1852
20. Močnik Milan, 1693
21. Mur Pavla, 1425
22. Pirnat Matija, 1823

23. Šink Anton, 1729
24. Trček Terezija, 1749
25. Vršič Ivan, 1409
26. Vršič Rozalija, 1810
27. Vehar Janez, 1619
28. Velkavrh Iva, 1947
29. Jošt Julka, 1475
30. Žakelj Viktor, 1731
31. Mlakar Alojzija, 1817
32. Radosavljevič Vojo
33. Likić Mahmud
34. Bermota Adolf

Spomini...

Letos v februarju mesecu je minilo 20 let, odkar sem postala član kolektiva Alpine. Ravno takrat so v Alpini potrebovali dve obračunovalki osebnih dohodkov. Na nekakšen sprejemni izpit so poklicali štiri dekleta, sprejeli pa so takrat dve. Imela sem srečo in bila

sprejeta na poizkusno delo in bila sprejeta v službo. Možnosti za šolanje zaradi domačih razmer nisem imela, čeprav sem si to vedno želela. V kolektiv sem se kar hitro vključila in tudi na delovnih mestih sem se kar hitro privadila. Delala sem na več mestih, tako v nabavni službi, materialnem knjigovodstvu, se-

daj pa že 10 let delam v finančni službi. V Alpini se je v teh 20. letih zelo spremenilo, tako v proizvodnji, kakor tudi v upravi. Kljub raznim težavam in skrbem v službi in doma, mi je teh 20 let minilo zelo hitro. V kolektivu se še kar dobro počutim in želim, da bi se tako tudi naprej.

Valentin Demšar

Po 30 letih dela v podjetju se nabere mnogo spominom. Začetek je bil težak. Skoraj bosni in goli z izropanimi delavnicami in domovi smo dočakali svobodo in prvi organizatorji sedanje ALPINE so začeli že v juniju 1945 z delom. Združili so se vsi prejšnji združniki in privatniki. Vse je bilo

skromno, delalo se je ročno in v starih delavnicah — delo pa je bilo — kar je veliko pomenilo, ker ga pred vojno velikokrat nismo imeli. Dobro se spominjam ko smo dobili prvo akontacijo na plačo 500.— S din, kaj je bilo to takrat, ko nihče ni imel denarja. Potem smo bili zadružniki, od skromnih plač smo vlagali, da se je lahko delalo, potem državni sektor, zidala se je tovarna. Nismo delali samo s svinčnikom in peresom, treba je bilo prijeti tudi za metlo, kramp in lopato. Tovarna se je širila, ljudje so prihajali in odhajali, blagostanje se je večalo in tako danes vsakdo lahko zasluži in si s pridnostjo uredi prijeten dom. Dobro pa bi bilo, ko bi vsi znali ceniti vse delo, ki smo ga vsi vlagali, s pridobljenim pa znali pravično in pametno upravljati.

Sicer pa je s spomini tako. Vsakdo pravi: »Včasih je bilo včasih, danes pa je drugače...«

Silva Zupančič

Popravek

Vse živilske trgovine bodo ob sobotah odprte kot običajno, vsako prvo soboto v mesecu pa bosta izmenično dežurni Samopostrežba pri Lustiku in Market na Dobračevi.

Točne razporede pa si lahko ogledate na vhodnih vratih trgovin.

Na prvomajski proslavi v Torinu

Zirovski komunisti že nekaj let vzdržujejo tovariške stike s 7. sekcijo KPI iz Torina. Nastali so že ob obisku svojcev, ki so iskali grobove pripadnikov divizije Garibaldi, ki so med NOB padli v naših hribih. Borčevska organizacija in njeni člani so tedaj pomagali pri iskanju grobov, kot tudi drugače in tako se je rodila želja po vzpostavitvi trajnejših stikov med komunisti Torina in Zirov.

Ob lanskoletnem krajevnem prazniku, 23. oktobra je Ziri obiskala skupina komunistov iz Torina. Tedaj je bilo dogovorjeno, da žirovski komunisti ob prvem maju obisk vrnejo.

Tako je 30. aprila skupina Zirovcev odpotovala v Torino. Torinski tovariši in komunisti so nam pripravili en karten in nepozaben sprejem.

Udeležili smo se prvomajskih manifestacij in videli moč torinskega proletariata, njihovo odločnost in veliko željo, da izbojujo politično zmago. Tudi sami smo s torinskimi tovariši ponosno stopali v povorki. V gozdu

transparentov so po sekcijah razvrščeni stopali torinski proletariati, delavci Fiata in drugih podjetij, ter člani CK KPI.

Brezštevilna množica je ob glasnem vzklikanju »prišel je naš čas«, pokazala svojo moč in ogromen politični uspeh, ki so ga italijanski komunisti v tem boju dosegli.

Ideja ne pozna meja

Obisk in razgovor v tovarni opreme za avtopralnice EMANUELLE, ki so jo zasedli delavci in jo z orožjem čuvalo, nam je dokazal, da jim bodrenje ni potrebno, temveč le moralna podpora na poti, ki smo jo mi že prehodili.

Dokaz ugleda, ki ga Jugoslavija uživa pri italijanskih komunistih, je bila velika

ljubezen in skrb, s katero so nas gostitelji ves čas našega obiska obdajali. Slovo je bilo težko, razšli smo se kot bratje in še več.

Na koncu obiska smo torinske tovariše povabili, naj nas prihodnje leto ponovno obiščejo. In to nas obvezuje...

Julij Strlič

DELA PRI IZGRADNJI TELOVADNICE SE BODO NADALJEVALA

TELESNO-KULTURNA SKUPNOST SRS JE

DODELILA KS ZIRI KREDIT V VIŠINI 1.000.000 DIN ZA IZGRADNJO TELOVADNICE PRI OSNOVNI SOLI PADLIH PRVOBORCEV ZIRI!

(Članek sledi v prihodnji številki.)

razgovor za urednikovo mizo – razgovor za ure

**Na temo ZAKAJ SE MLA-
DI POGOSTEJE NE ODLO-
CAJO ZA ČEVLJARSKI PO-
KLIC.**

V razgovoru so sodelovali: Boris Pečnik, mentor za poklicno usmerjanje na osnovni šoli Ziri, Janez Zavrl, ravnatelj ČSIC Ziri, Anton Klemencič, vodja TOZD Proizvodnja Alpine Ziri, Irma Kunc, učenka poklicne čevljarške šole Ziri, Marko Kavčič, učenec osmega razreda osnovne šole Ziri.

Razgovor sta vodila Vladimír Pivk in Martina Gregorčič, stenografske zapise je pripravila Anuška Starman.

1. vprašanje

Ukvarjate se s poklicnim usmerjanjem. Kaj menite, kakšni so vzroki, da se tako malo osmošolcev odloča za šole čevljarške stroke? Kako bo letos?

Boris PEČNIK:

Na šoli si izdelamo delovne programe za vsako dejavnost. Ti programi so v obliki testov, anket, individualnih poklicev, to je tistih poklicev, po katerih je večje povpraševanje kot je kandidatov in med njimi je na prvem mestu tudi čevljarški poklic.

Poklicno usmerjanje pa je včasih lahko tudi »siljenje« v določene veje gospodarstva, kjer je večje pomanjkanje po kadrih.

V zvezi s tem, zakaj se mladi pogosteje ne odločajo za čevljarški poklic, sem se pogovarjal z učenci in dobil dokaj zanimive odgovore, nad katerimi se velja zamisliti. Naj jih navedem samo nekaj:

- me ne veseli;
- to je gotovo gledanje preko staršev, bratov ali sestra;

- enkrat je delo, drugič ga pa ni;

- ja, ko pa tako premeščajo z enega delovnega mesta na drugega;

- norma je previsoka;
- premajhni osebni dohodki;

- učenci, ki končajo čevljarško poklicno šolo imajo isto delo in osebni dohodek kot nekvalificirani delavci;

- raje grem takoj delat v Alpino;

- nekdo od učencev predlaga nov sistem šolanja na ČSIC; pol leta prakse, pol leta teorija;

- na govorilnih urah starši izjavljajo: »Oba sva šušterja, naš pa ne bo!«

V zvezi s tem dajem nekaj predlogov:

- kot vsako leto, bi tudi letos organizirali razgovor z učenci, ki končujejo osemletko in s kandidati za poklicne šole in srednjo čevljarško šolo.

- na zadnjem roditeljskem sestanku, 30. maja naj bi bili navzoči tudi predstavniki iz ČSIC in iz Alpine;

- glasilo Alpine »Delo-življenje« bi pošiljali tudi skupnosti osmih razredov, ki bi se

na ta način bolje seznanili z delovno organizacijo in pogoji dela;

- sestavili in tiskali bi prospekte, kjer bi bile prikazane prednosti, zanimivosti, potrebe in dejavnost delovne organizacije, ki bi jo učenci na tem področju opravljali;
- organizira obisk Alpine.

Letos imamo v razredu dva kandidata za ČSIC in enega kandidata za tehnično čevljarško šolo, kar na noben način ne zadovoljuje potreb po teh kadrih v Alpini. Na drugi strani pa imamo kar 10 kandidatov z trgovski poklic, kar pa je precej več kot je potreb po teh kadrih na območju KS Ziri.

2. vprašanje

Kaj menite, kaj za posameznika in tovarno pomeni primerna usposobljenost delavcev na delovnih mestih v Alpini in kako vrednotite nadaljnje možnosti za izpopolnjevanje in napredovanje v poklicu?

Anton KLEMENCIC

Tehnologija proizvodnje se iz leta v leto bolj izpopolnjuje, delo se poenostavlja, vedno večja pa je zahteva po strokovno usposobljenih kadrih. Tu mislim predvsem na dobre, kvalitetne delavce.

V čevljarško industrijo izredno hitro prodira kemija, na tem področju pa se zahteva dobre strokovnjake, dobre oblikovalce. To so tisti, ki znajo proizvesti lepo oblikovani in imajo čut za estetiko. Samo taki strokovnjaki lahko izdelajo dobre prototipe, ki so osnova za kvalitetno serijsko proizvodnjo (brizganje, vlivanje itd.).

Priliv delavcev z ustrezno usposobljenostjo lahko razdelimo v tri skupine:

1. Tisti z izredno prirodno intelektualno usposobljenostjo za oblikovanje vzorčnih izdelkov — prototipov

2. Strokovno usposobljeni delavci za ključne operacije, mojstri na tem področju, kjer ni samo fizično delo, ampak je zelo pomembno tudi umsko delo.

3. Tisti, ki se niso mogli odločiti za nek drug poklic. Zelo važno pa je, da bi se enkrat za vselej otreli predsodkov o čevljarškem poklicu, ki so prisotni v našem kraju. Čevljarški poklic ima dosti lepe delovne pogoje. Primerjamo ga lahko s tekstilno ali konfekcijsko industrijo.

Drugi poklici pa so precej bolj težavni in izpostavljeni slabim delovnim pogojem.

Pri nas je delo po svoje zanimivo, vedno več je takih delovnih mest, kjer je treba poleg fizičnega dela tudi misliti, vedno manj pa tistih, kjer delavec dela eno in isto na tekočem traku že kar mehanizirano.

Ce gledamo perspektivni razvoj naše panoge, je ta perspektiva do neke mere omejena na določenem področju. Če pogledamo, kako se je

razvijala čevljarška industrija na Zahodu, vidimo, da te države prodajajo svojo tehnologijo in delovno silo nam, deželam v razvoju. Veliko teh storitev bi lahko opravljali domači strokovnjaki, če bi bili ustrezno usposobljeni. Perspektiva naše panoge je v tem:

ali bomo imeli veliko-serijsko in specializirano proizvodnjo, ki bo zelo izpopolnjena in mehanizirana, ali pa na drugi strani visoko modno obutev dobre kvalitete.

3. vprašanje:

Razmere na poklicni čevljarški šoli poznate že več let. Ali lahko povpraševanje po učnih mestih oziroma vpisu v šolo prikažete statistično nekaj let nazaj in hkrati možnosti, ki jih predvidevate?

Janez ZAVRL:

Za uvod bi podal nekaj po-

delavci nikakor ne bi smeli biti prikrajšani pri osebnem dohodku, kot se tudi dogaja v Alpini. Premalo se upošteva tudi spričevalo naše šole.

Kvalificirani delavci, ki prihajajo iz naše šole pogosto manj zaslužijo kot nekvalificirani. To bi se moralo čimprej urediti.

Take stvari precej vplivajo na to, da se učenci ne vključujejo v ta poklic.

Ta odnos do Alpine in čevljarškega poklica, bi na vsak način morali spremeniti. Zirovci bi se morali bolj zavedati, kaj predstavlja Alpina v njihovem kraju in kaj vse so si na ta način lahko ustvarili.

Zirovci naj bi bili vsaj tako pridni na delovnih mestih v Alpini kot so doma, pa se bi na ta način rešilo mnogo problemov in težav.

Ce se bodo učenci šolali drugje, bo to povezano z velikimi življenjskimi stroški in

Spreminja pa se z delom, ki ga narekuje tehnološki napredek, novi stroji itd.

Učni načrti se torej samo dopolnjujejo tako kot nam narekuje delo.

Anton KLEMENCIC:

Solski sistem v industrijskih šolah za tehnično izobraževanje je preokoren. Bolj bi se moral prilagajati stalnemu industrijskemu napredku na vseh področjih.

Na poklicnih šolah bi moral biti večji poudarek na praktičnem znanju, oziroma na preizkušanju individualnih sposobnosti za poklic. Najbolj osnovno znanje dobi posameznik že v osnovni šoli. Ta program bi morali skrečiti in dati večji poudarek specifičiranju v poklicu, da bi iz šol res dobili strokovnjake, ki bi bili že sami sposobni nekaj narediti.

Se bolj pa se prične izpopolnjevati takrat, ko pride v službo, zato je nujno, da se seli iz faze na fazo, saj le tako spozna delo bolj podrobno in se usposobi za več delovnih mest.

V Alpini bo veliko pomarjkanje montažistov.

Problem pa je še večji, ker nimamo mladih ljudi, ki bi predstavljali na eni strani tehnike, na drugi pa kvalificirane delavce, ki bi bili zaključena celota.

Res je, da smo morali narediti precej premestitev, menim pa, da to ni tako slabo, saj na ta način delavec obvlada kompletne operacije in tak delavec lahko postane bolj sposoben za delo kot npr. tehnik, ki mora poznati vsi faze delovnega procesa.

Poudarjam, pa da mora biti poudarek na kvaliteti in ne na kvantiteti.

Janez ZAVRL:

Ne strinjam se s Klemencičem, ko pravi, da je na šoli preveč teoretičnega in premalo praktičnega pouka. Poudarjam, da mi ne vzgajamo samo delavca »garača«, ampak delavca, ki bo znal vrednotiti naš samoupravni sistem, ki bo znal samoupravno odločiti o svojem dohodku, ki se bo znal lepo izražati itd.

Kljub temu pa imamo na šoli 1/3 teoretičnega in 2/3 praktičnega pouka.

V letu 1974 se pojavlja nov pojem, to je pojem »usmerjeno izobraževanje«, ki pomeni, da šole izobražujejo učence za določen poklic oziroma zaposlitev. Razlikujejo pa se v tem, da dajejo svojim učencem oziroma študentom po vsebini različne vrste znanja in različni obseg znanja.

Vendar dvomin, da se bodo učenci kljub usmerjenemu izobraževanju bolj odločali za čevljarški poklic, kljub temu, da pri nas vsak, ki se je učil za ta poklic ali se name-rava izučiti, dobi zaposlitev ali štipendijo brez problemov.

Torej najvažnejše je to, da bodo ljudje spremenili miselnost, pokazali več na svojih delovnih mestih in postali

datkov o vpisu v našo šolo. Tu pa nista zajeta obrat Col in Gorenja vas.

Pred tremi leti je bilo vpisanih na našo šolo 8 učencev V letu 1974/75 9 učencev v lanskem letu 9 učencev Za letos pa 2 učenca

Računamo pa lahko še na kakšnega, ki se še ni dokončno odločil.

Kaj je vzrok temu, da se vedno manj mladih, ki končujejo osemletko, vpiše na našo poklicno šolo? Menim, da je temu precej kriva atmosfera, ki vlada zadnje čase v Zireh.

Delavec, zaposlen v Peku, je ponosen, da je Pekovec. V Alpini pa vlada dokaj neprijetno vzdušje. Vsi od kraja samo kritizirajo in govorijo o slabih delovnih pogojih, medsebojnih odnosih, nizkih osebnih dohodkih, previsokih normah.

Vse to pa zelo močno vpliva na mladino, ki se odloča alj pa se bo čez nekaj let odločala za poklic. Res ni prav, da prihaja do takih premestitev na delovnih mestih, kot se to dogaja v zadnjem času, če pa je to zaradi proizvodnje res nujno potrebno, ti

še manj kadra se bo vrnilo. Poudarjam, da je čevljarški poklic zelo perspektiven, kljub izpopolnjeni mehanizaciji in tehnologiji pa bomo še vedno rabili precej ljudi (npr. prešivalke), ustrezno izpopolnjenih.

Seveda pa otroka ne moreš prisiliti v to.

Naša šola je sedaj dobro opremljena in precej izpopolnjena. Tudi Alpina nam veliko pomaga, vedno so nam na razpolago stroji, ki jih rabimo pri pouku.

Po 18. mesecih šolanja so učenci oz. učenke precej izpopolnjene in znajo delati v glavnem vse, ko pa pridejo na delovna mesta pa se dostikrat pojavijo problemi, ki smo jih že navedli in delavce izgubijo veselje do tega poklica.

Urednik:

Kaj pa učni načrt šole, ali se spreminja v skladu z zahtevami tehnološkega razvoja in vsesplošnega napredka v tem poklicu?

Janez ZAVRL:

Za učne načrte ni pristojna šola, ampak so že vnaprej določeni in se teoretično ne spreminjajo.

dnikovo mizo — razgovor za urednikovo mizo

bolj ponosni, da so čevljarji oziroma Alpinci.

4. vprašanje:

Kaj meniš o poklicu, za katerega si se odločila in kako ocenjuješ delovne in ostale razmere na šoli?

Irma KUNC:

Za šolanje v ČSIC sem se odločila predvsem iz dveh razlogov:

Učna doba je sorazmerno kratka, saj v prej kot dveh letih pridobim kvalifikacijo in ker je v kraju bivanja, so tudi stroški vzdrževanja manjši. S štipendijo, ki jo dobimo vsi učenci naše šole, je hkrati tudi zagotovljeno sigurno delovno mesto v Alpini.

V teku šolanja se izobražujemo teoretično in praktično. V zadnjem letniku smo predvsem pri praktičnem pouku, ki nam daje znanje na vseh fazah našega bodočega dela. V šolski delavnici, ki je opremljena s sodobnimi stroji, se temeljito pripravljamo na samostojno delo v delovni organizaciji, zato menim, da so delovni pogoji na šoli ustrezni.

5. vprašanje:

Kako se učenci, ki končujete osemletko, pogovarjate o čevljarjskih poklicih?

Marko KAVČIČ:

Sedaj, ko končujem osemletko, se res veliko pogovarjamo o poklicih, med drugim tudi o čevljarjskih poklicih. Slabši učenci se raje odločajo za kovinarske šole.

Pritožujejo se, da delavce, ki imajo poklicno čevljarjsko šolo, zavestno premeščajo iz enega mesta na drugega, s tem, da se menjajo norme, način dela in hkrati tudi zasluzek. Učenci menijo, da so norme previsoke, glede na ostala podjetja, konkretnje Iskra Kranj, ki smo si jo pred kratkim ogledali.

Osebnih dohodki kvalificiranih delavcev se bistveno ne razlikujejo od dohodkov delavcev, ki so bili zaposleni brez kakršnekoli čevljarjske izobrazbe, zato raje gredo po končan osnovni šoli takoj v službo, ker s tem že zaslužijo, če pa hodijo na čevljarjsko šolo porabijo dve leti, ki jim, kakor menijo, praktično nič ne koristijo.

Vsi, ki so kandidati za čevljarjsko šolo, se počutijo kot da bi bili tj poklicji zaničevani in zapostavljeni. K temu mnenju o delavcih Alpine največ pripomorejo delavci sami, saj venomer govorijo, kako slabi so delovni pogoji, norme, osebni dohodki itd.

Na srednjo tehnično šolo se kandidati ne vpišejo zato, ker v Sloveniji ni fakultete za čevljarstvo in s tem možnosti za višješolsko izobraževanje.

6. vprašanje:

Vaše mnenje in predlogi za a) izboljšanje delovnih in socialnih pogojev delavcev v čevljarjskih tovarnah

b) za posmotritev pouka na šolah

c) informiranje o možnosti delavca s temi poklicji.

Boris PECNIK:

Gre za to, da se mišljenje ljudi spremeni. Na to bomo skušali vplivati tudi mi na roditeljskih sestankih.

Pomembno je tudi, da bomo začeli z usmerjenim izobraževanjem že v 6. in 7. razredu osnovne šole, ko se učenci šele odločajo za poklic.

Pomembno je tudi to, da starši otrokom ne bodo dali napačnih informacij, kar pa se sedaj verjetno pogosto dogaja.

Anton KLEMENCIC:

Pogoji za delo, če jih primerjamo z drugimi industrijskimi panogami, so izredno dobri.

Norme so, če jih primerjamo z Iskro, verjetno res dokaj različne.

Čevljarjska industrija je ena najstarejših panog in je že izredno preizkušena. Je

šole, če bo dovolj kandidatov, tako da se bo tudi v čevljarjskem poklicu možno nadalje izobraževati. Kar se tiče norm bi poudaril, da jih delajo ljudje sami z ljudmi in jih bodo morali tudi sami uskladiti. Tudi premetitve iz enega na drugo delovno mesto so potrebne, nikakor pa zaradi tega ne bi smeli trpeti premeščeni delavci zaradi nižjih osebnih dohodkov.

Boris PECNIK:

Poklicno usmerjanje se začne takorekoč že v vrtcu. V tem času otroci zavestno ali nehote dobivajo veselje do dela in potem to zanimanje razvijamo naprej v osnovni šoli. Intenzivno poklicno usmerjanje pa se začne v sedmem razredu osnovne šole.

Naša dolžnost je tudi, da poklicno vzgajamo madino.

ena prvih industrijskih panog, ki je začela delati po normi.

Mi imamo isto tehnologijo, kot jo imajo druge razvitejšie države, tempo dela je zato res zelo hiter in zahtevnejši kot npr. v kovinski stroki.

Eden vzrokov je tudi, da osebni dohodki v zadnjem času niso posebno zadovoljivi, to pa zato, ker naša družba postrani gleda našo industrijo, ki je med tistimi, ki precej več izvažajo kot uvažajo.

In če gledamo analize, smo z osebnimi dohodki vedno med zadnjimi.

Smatrajo, da čevljarjska industrija ni perspektivna, da je proizvodnja večja kot je povpraševanje na tržišču.

Edino za nas perspektivno pa je kvalitetna modna obutev, proizvodnja do kraja mehanizirana. To pa pogojuje tudi boljše vrednotenje dela.

Janez ZAVRL:

Čevljarjska industrija ima lepo bodočnost, to še ne bo kmalu propadlo.

V bodoče se bodo sigurno organizirali tudi oddelki višje

To pomeni, da učenec ne gleda svojega bodočega poklica samo skozi prizmo osebnih dohodkov, ampak skozi prizmo zadovoljstva in sreče na delovnem mestu.

Anton KLEMENCIC:

Trend osebnih dohodkov se izredno hitro menja in se bo tudi perspektivno menjal. V konjunkturinih poklicih bodo tudi osebni dohodki naraščali, v poklicih, ki pa nimajo zadostne perspektive, pa bodo osebni dohodki konstantni ali pa bodo celo padali.

Janez ZAVRL:

Zelim, da bi v bodoče še bolj sodelovali z ALPINO, da bi bolj cenili delavke, ki prihajajo iz naše šole in da delavke ne bi izgubljale veselja do poklica, za katerega so se odločile.

Marko KAVČIČ:

Mislím, da se dekleta težko odločajo za ta poklic predvsem zato, ker se težko vključujejo v družbo, to pa zaradi slabih medsebojnih odnosov na delovnih mestih.

Irma KUNC:

Ker še nisem bila redno zaposlena v tovarni, o delovnih pogojih pač ne morem govoriti, o ustreznosti pouka na naši šoli pa sem odgovorila že pod prejšnjim vprašanjem.

PRIPIS:

Na razgovor je bil vabljen tudi ravnatelj Tehniške čevljarjske šole Anton PELKO, vendar se zaradi službene odsotnosti ni mogel udeležiti razgovora.

Pred izbiro poklica

Skupnost za zaposlovanje Kranj je 18. maja sklicala tiškovno konferenco.

Nekaj misli s te konference

Spet se bliža konec šolskega leta, naši osmošolci pa so pred najvažnejšo odločitvijo v življenju, to je pred izbiro poklica. Prav v tem času pa imajo razni poklicni svetovalci predvsem pa starši izredno vlogo, da sodelujejo s svojim otrokom pri izbiri poklica in mu na kakršenkoli način pomagajo, da se bo srečno vključil v nov način dela in da bo svoj poklic ves čas opravljal z istim zadovoljstvom, kot na začetku zastavljenemu poti.

Poklicno usmerjanje je dolgotrajen proces, ki ob vzgoji in izobraževanju skuša posamezniku pomagati, mu svetuje, da se laže odloči za poklic, ki ga veseli in za katerega je sposoben. Hkrati pa poklicno usmerjanje zadovoljuje tudi družbene interese po kadrih.

Dejavnosti poklicnega usmerjanja delimo na naslednja področja:

- Poklicna vzgoja
- Prosvetljevanje
- Informiranje
- Svetovanje
- Spremljanje
- Štipendiranje
- Usmerjeno izobraževanje

Poklicna vzgoja se začne v osnovni šoli ali celo v predšolskih ustanovah.

To je čas, ko vzbudimo v otroku odnos do dela, ko se pojavljajo prvi interesi in nagnjenja in ko ta otrokova zanimanja razvijamo.

V tem času učenci zavestno ali nehote dobivajo ob splošnem izobraževanju, podatke o poklicih, o šolah, o pogojih šolanja, o delovnih mestih, strokah, o nivoju posameznega poklica. Ta čas imenujemo tudi doba informiranja in posvetovanja. Te informacije dobivajo otroci največ iz učnega programa, kasneje v višjih razredih osnovne šole pa tudi iz programa dela skupine za poklicno usmerjanje pri skupnosti za zaposlovanje.

Svetovanje je čas, ko delavci za poklicno usmerjanje praviloma že poznajo družbene potrebe, poznajo pa tudi čim bolj celostno učenca, ki mu svetujejo. Pomembno mesto v tem svetovanju pripada tudi staršem.

Najvišji namen v procesu poklicnega usmerjanja pa je odločitev in vključitev. Ustrezne odločitve in vključitve pa je treba tudi

preverjati, to pa je spremljanje vseh skozi vse poklicno izobraževanje.

Ko se otroci odločijo za poklic, ki ga bodo opravljali, se postavlja tudi vprašanje sredstev za pokritje vseh izdatkov v času šolanja.

Pri tem lahko veliko pomaga družba v obliki štipendije iz združenih sredstev za štipendije za štipendiranje učencev in študentov.

Nov način štipendiranja, ki se uveljavlja v Sloveniji že drugo leto predvideva tri vrste štipendij:

— kadrovske, ki jih razpisuje OZD in SIS;

— solidarnostne, ki jih razpisuje solidarnostni sklad

— razlike do življenjskih stroškov, ki jih prav tako razpisuje solidarnostni sklad, do teh so upravičeni le tisti, ki prejemaajo kadrovske štipendije.

V Sloveniji vodi vsebinske priprave za reformo vzgoje in izobraževanja Zavod SR Slovenije za šolstvo. V sedanjí fazi so se najprej lotili usmerjenega izobraževanja, torej tistega dela vzgojnoizobrazevalnega sistema, ki vključuje vse vrste in stopnje šol po osnovni šoli. Pojem usmerjeno izobraževanje vključuje vse poklice in srednje šole ter višje in strokovno šolstvo. Vsem vrstam šol znotraj usmerjenega izobraževanja je skupno to, da izobražujejo za določen poklic, oziroma zaposlitev. Razlikujejo pa se po tem, da dajejo svojim učencem oz. študentom po vsebini različne vrste znanja in različni obseg znanja. Sedanji sistem namreč preveč poudarja posamezne šole in mladi ljudje se v glavnem odločajo za šole in manj za poklice ali dejavnosti, ki so vsebina posameznih poklicev in poklicnega dela, kar je končni cilj izobraževanja.

Anuška Starman

Bolj moramo skrbeti za starejše delavce

V starosti 45—50 let pride pri delavcih do mnogih sprememb, ki vplivajo na njihovo produktivnost in zadovoljstvo pri delu.

Psihofiziološke spremembe v teh letih so:

- slabljenje splošne energije
- tendenca k izolaciji
- težje prilagajanje delovnemu mestu
- daljnovidnost in slabša ostrina vida
- naglušnost
- zmanjšana telesna spretnost
- spremembe na koži itd.

Zaradi teh psihofizioloških sprememb prihaja po starosti 45—50 let do manjše produktivnosti, oziroma delavci morajo vložiti več energije, da lahko dosežejo normo.

Vendar pri vseh delavcih ni enakega upada psihofizioloških lastnosti — tako je pri enih upad hitrejši, drugi pa dalj časa obdržijo prejšnje sposobnosti.

Starejši delavci pa imajo tudi več pozitivnih lastnosti:

- občutek odgovornosti in točnosti pri delu
- manjše število poškodb in nesreč pri delu
- boljše stališče do dela
- manjša fluktuacija (odhajanje iz podjetja)

Skrb za starejše delavce je bila dosedaj v ALPINI majhna. To kažejo tudi podatki o številu delavcev in delavk, ki še delajo na normo, v primerjavi s tistimi, ki ne delajo na normo.

Delavci starejši od 45 let:

starost	delajo na normo	ne delajo na normo
45—49 let	23	28
50—54 let	8	17
55 in več	2	7
Skupaj:	33	52

Delavke starejše od 45 let:

starost	na normo	ne delajo na normo
45—49 let	59	11
50—54 let	22	4
55 in več	7	4
Skupaj:	88	19

V prihodnje bo potrebno več časa posvetiti tudi reševanju tega problema. Tako bi morali vsem delavcem, ki so starejši od 50 let omogočiti, da bi delali na delovnih mestih, kjer ne bi bili vezani na normo. To bi bil vsekakor bolj človeški odnos do delavcev, ki so večino svojega življenja preživeli v Alpini, zanjo darovali mnogo energije in moči in to pogosto ob dokaj nizkih osebnih dohodkih.

Olga Pintar

Trideset let združujejo svoje delo v Alpini

Samoupravna kronika

Odbor za medsebojna razmerja je imel 2. redno sejo 26. aprila 1976. Razpravljal je o pritožbi Kajetana Jesenko na odločbo o razporeditvi in pritožbo rešil negativno; sklepal o delovnih mestih, ki so prosta in se objavijo, razpravljal o prošnjah za zaposlitev ter pregledal in odločil o odpovedih delavcev za prenehanje dela. Odbor je razpravljal o poskusnem delu Stane Mlinar in potrdil razporeditev na delovno mesto pisarniške delavke.

19. 4. SKUPNI DELAVSKI SVET:

— DS soglašajo s predlogom koncepta organizacijske sheme;

— DS pooblašča komisijo za izvajanje ustavnih sprememb, da vključi v delo tudi člane izven komisije, da formira delovne podskupine za pripravo elaboratov;

— pristopi se k podpisovanju aneksa k samoupravne mu sporazumu o načinu združevanja in uporabi sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevnih skupnostih za leto 1976;

— pristopi se v območno in republiško samoupravno interesno skupnost PTT prometa. Istočasno se sprejme tudi samoupravni sporazum o ustanovitvi in delovanju območne in republiške skupnosti;

— sprejme se družbeni dogovor o razporejanju dohodka v letu 1976;

— odobri se izplačilo DM 11.400.— inštitutu GFK Nürnberg kot plačilo raziskave tržišča za smučarske in gorske čevlje v ZDA in Kanadi, katero bi navedeni inštitut izdelal za Alpino;

— sprejme se stopnja rabata za prodajo gotovih izdelkov TOZD Proizvodnja v letu 1976. Te stopnje veljajo od 1. 5. 1976.

— sprejme se predlagana delitev stroškov skupnih služb, evidentirajo se od 1. januarja 1976

— ker se je v mesecih januar, februar, marec in april obračunal rabat po stopnjah iz leta 1975, se opravi poračun za te mesece

— SDS potrdi, da se lahko v finačni službi odprejo ločeni konti tudi za skupne službe

— iz TOZD Proizvodnj se brezplačno prenesejo v TOZD Prodaja nekatera že odpisana osnovna sredstva

— uvede se delovno mesto mojster v oddelku plastike v 7. skupino + 5%, uvede se delovno mesto oddaja PU in TP izdelkov v skladišča in se razvrsti v 10. skupino, delovno mesto manipulant na traku v šivalnici se vpiše v 7. skupino, delovno mesto tolčenje opetja ob modelu, se iz dosedanje 13. skupine vpiše v 11. skupino, v 13. skupini pa ostane vpisano delovno mesto strojno potolčenje opetja.

— v komisijo za nagrajevanje se kooptira tov. Mirko Mravlje, imenovan je bil iniciativni odbor za pripravo proslave ob 30-letnici obstoja Alpine

— poravna se račun za knjige, ki jih bodo dobili prejšnji članj delavskih svetov

— dodeli se trosobno stanovanje v Stari vasi novemu direktorju tov. Martinu Kopaču

— znesek din 378.943.— se knjiži v dobro izrednih dohodkov

— tov. Lojze Kolenc se kot novi član kooptira v Komisijo za izvajanje ustavnih sprememb.

Kadrovske novice

V obdobju zadnjega meseca smo imeli nekaj več sprememb na kadrovskem področju. Od vojakov so se vrnili naslednji delavci: Franci Bogataj, Viljem Mlinar, Marjan Eniko in Rudi Pišek. Delovno razmerje je prenehalo Bernardi Raztresen iz obrata Gorenja vas ter Ani Vehar (3059) in Mariji Lukančič.

Obrat na Colu nima sprememb.

V prodajni mreži so nastopili delo naslednji: Dragica Bojić v Banja Luki, Duško Vojini v Travniku in Clavette Aloisio na Rijeki. Z delom je prenehal Branislav Stančić v Banja Luki zaradi odhoda k vojakom.

F. A.

Poročili so se

Danica Ipavec — Col, Stana Kokalj, Štefka Alič — Gorenja vas, Minka Kristan, Tone Bogataj, Lidija Bajec — Žiri ter Ivanka Rom iz Siska.

Iskreno čestitamo!

Vprašanje krajevni skupnosti

Ze nekaj let nazaj Zirovce vsako pomlad preseneti onesnaženje pitne vode. Vsakič za nekaj dni zavlada nezadovoljstvo, delajo se raziskave — toda samo za nekaj dni. Potem vse zaspi. Pomladi pa se ponovi isto: iz pip nam v aprilu spet priteče voda pomešana z gnojnico. Sprašujem kdaj lahko pričakujemo v Zireh zares pitno vodo?

Pogost spremljevalec poletja v Zireh je tudi pomanjkanje vode. Kdaj jo bo dovolj?

Ali res nekateri ne plačujejo prispevka za odvoz ki potem onesnažujejo smeti? Ti so namreč prvi, okolico s smetmi.

Zahvala

Občinska konferenca SZDL Skofja Loka se zahvaljuje vsem delovnim ljudem občine Skofja Loka in Občinski skupščini za prispevano denarno pomoč prizadetim ob lanskim spomladanski povodnji.

Popravki

V zvezi z odgovorom Marije Mlakar na pripombo Antona Mlinarja, ki je bil objavljen v prejšnji številki, nam je v predzadnjem odstavku zagodel tiskarski škrat. Ne gre za 76 D ur, temveč za 176 D ur.

Sestavek ALI SMO PRAVILNO POVECALI OSEBNE DOHODKE ni napisal Marijan Bogataj temveč Vinko Bogataj.

V sestavku ORGANIZACIJSKA SHEMA OZD manjka v 4. stolpcu pod naslovom Finančno računovodski sektor združuje: finančno in računovodsko funkcijo! — V nadaljevanju pa manjka podnaslov: Marketing sektor pa združuje.

V rubriki NASI ROJAKI pa je v 3. stolpcu, 4. odstavku napačna ugotovitev. Pravilno se glasi: Njegovi članki so bili objavljeni v angleškem, poljskem, francoskem, italijanskem, madžarskem, češkem in jugoslovanskih jezikih.

Obiskali smo tokrat našega rojaka Vlasta Kopača, znanega delavca v spomeniškem varstvu, čigar življenjski opus pa obsega arhitekturo, varstvo okolja in spomenikov, ilustracije in niz ostalih organizacijskih dejavnosti s teh področij.

Rodil se je leta 1913 v Zireh. Njegov oče je bil poznani slikar Franc Kopač, kjer je začel drsati šolske klopi tudi naš sobesednik. Leta 1932 je v Splitu končal realko, po odsluženju vojaščini pa je pri profesorju Plečniku študiral arhitekturo. Stu-

dent je bil tudi družbeno »nevaren«, saj je bil leta 1936. zaprt. Prišla je vojna, študija pa ni dokončal. Odšel je v ilegalo. Ves čas do leta 1943 je delal kot grafik in risar v centralni tehniki v tiskarni »Toneta Tomšiča«.

Leta 1943 pa so ga aretirali in odpeljali v Dachau, kjer je bil vse do leta 1945.

Po vojni je bil vseskozi v spomeniški službi, najprej referent za spomeniško varstvo na Zavodu za spomeniško varstvo, od leta 1954 do 1969 pa je bil direktor tega zavoda.

Vse življenje je rad risal. V mladih letih pa je bil tudi alpinist, kar je mogoče še povečalo njegovo vrednotenje narave in dar opazovanja.

Med vojno je ilustriral zbirko revolucionarnih pesmi, ki predstavljajo danes pravo redkost.

Izdela je mapo grafik V kristusovem imenu, ki jih je izdala založba Borec.

Zlasti se je ves čas zanimal za kulturno spomenike in njegova zasluga je, da so se spomeniki NOB uvrstili med kulturne spomenike. Tudi sam je izdelal nekaj projektov za spomenike narodnosvobolne borbe — na primer spomenik padlim Trentarjem.

Projektiral je ureditev Velike planine, v tako imenovani pastirski tehniki, kar okoli 100 koč, ki so dobra kopija pravih koč. Ureditev je tudi sam nadzoroval.

Sodeloval je tudi pri projektu, lociranju in ureditvi poti ob žici okupirane Ljubljane.

Skoraj 60 let ni živel v Zireh, pa se še spomni nanje. Pred časom, ko je še bil v spomeniški službi, si je v Zireh ogledal marsikaj. Goropeke, pravi, bi res lahko bolj izkoristili v turistične in druge namene. Seveda pa je treba ljudi o tem primerno osvestiti.

Pa še na Alpino se je spomnil. Pa ne ravno v najboljšem. Sodi, da bi morali prisluhniti potrebam in poskrbeti za primerno izbiro zlasti planinskih čevljev in pa čevljev za turno smučanje.

Za slovo nama je podaril še knjižico pri opremi katere je tudi sodeloval: Vrhnika, prečuden kraj.

Da, da tudi Ziri so čudne, tudi Zirovci ne pozabljajo — pa čeprav so tako daleč.

Tekst: Nejk Podobnik

Foto: Franc Jesenko

Kako bomo letovali?

Kot je znano, razpolaga naš kolektiv v 42 ležišč v počitniških hišicah v naselju »Zlatorog« pri Umagu. Tam so postavljene tudi 3 počitniške prikolice (eno smo ob potrebu odstopili Stabu civilne zaščite v Tolminu), v katerih pa je še 13 ležišč. Odločilno za to, da prikolic nismo postavili v kak drug kraj ob morju, je bilo to, da velika večina naših želi letovali v Umagu, da se tam lahko poslužujejo tudi kuhinje in ne nazadnje tudi zato, ker nam kot članici »Počitniške skupnosti« v Ljubljani za kampiranje prikolic v Zlatorogu ni potrebno plačati nobenih taks oziroma pristojbin.

Skupno imamo 55 ležišč, kar je zelo malo za tak kolektiv kot je naš. Se posebno se pokaže velika stiska za ležišča v času, ko je kolektivni dopust. Takrat bi namreč najraje letovali vsi. To pa ni mogoče, saj moramo skrbeti zato, da so ležišča zasedena tudi vso preostalo sezono, delno pa tudi v predsezoni in posezoni. Zavedati se moramo, da vzdrževanje lastnih ležišč ni poceni in bi bilo neracionalno, če bi imeli ležišča zasedena samo v času kolektivnega dopusta. Poleg tega pa nam »Počitniška skupnost« postavi plan oskrbnih dni, ki ga moramo doseči, sicer plačamo 9 dni penalo za vsak neizpolnjen oskrbni dan.

V razpisnem roku se je letos prijavilo 105 članov kolektiva, ki želijo rezervirati hišico v Umagu zase in za svojce. Prijav je manj kot prejšnje leto, vendar pa je treba računati, da bo zaradi manjšega števila ležišč tedensko letovala zato 1 družina manj kot v lanskem letu.

Ker je največ prijav za letovanje v času kolektivnega bo seveda komisija, ki obravnava to vprašanje nujno morala prijavljence razporejati tudi na preostale proste izmene. Če bodo prijavitelji

pokazali pripravljenost letovali tudi izven kolektivnega dopusta, potem bi letos lahko rešili vse prijave. Razumljivo pa je, da bo pri razporejanju treba upoštevati dejstvo, da mlajši člani, ki imajo le 18 dni dopusta, ne morejo letovali izven kolektivnega dopusta.

Cena oskrbnega dne še ni dokončna. Gibala pa se bo med 80 in 83 din za odrasle in med 56 in 59 din za otroke mlajše od 10 let. H gornji ceni za odrasle pa je treba prišteti še 5 din turistične takse.

Kakšni so izgledi za letovanje v Umagu v prihodnjih letih? Nič kaj dobrega se nam ne obeta. Znano je, da občina Umag že nekaj let ne dopušča nobenih novogradenj, prizidkov ali adaptacij objektov, ki so na področju naselja Zlatorog. Dovoljena so samo manjša popravila oziroma vzdrževalna dela. Pogodba o najemu zemljišča je dolgoročna in vsaj to nam zagotavlja obstoj sedanjega stanja. Sicer pa občina Umag namerava na področju Pelegrina zgraditi večje turistične objekte, ki bodo skupno šteli

ca. 11.000 ležišč in katere bo ponudila v odkup tudi delovnim organizacijam, ki imajo sedaj na tem področju lastne objekte. Hišice v naselju Zlatorog so predvidene za rušenje, borov gozdiček, ob katerem je to naselje pa se predvideva za rekreacijski prostor bodočega turističnega naselja v Pelegrinu.

ODMEVI, ODMEVI ...

V 30. številki Glasa, z dne 16. 4. 1976, je bil na zadnji strani objavljen zanimiv članek in to poudarjeno v okvirju. Ker vsi krajanji nimamo naročenega Glasa, je prav, da jih seznanimo s tem, saj se malokrat zgodi, da se o Zireh v časopisih kaj piše. Hvaležni smo vsem, ki so ta članek prispevali in objavili, vendar bi bilo s strani KS Ziri zaželjeno, da če se že taki članki objavljajo, da se objavljajo resnično in preverjeni podatki, ne pa da se tako tendenciozno piše o stvareh, ki niso resnične.

V čem je stvar. Vsi vemo, s kakšno požrtvovalnostjo so se delavci v času največjega snega zagrizli v snežene plazove proti Fužinam, da so Ziri povezali z ostalimi, spluženimi deli Slovenije. Ker je vsako podjetje dalo nekaj svojih delavcev, so za izostale ure poslali na KS Ziri račune za povrnjeno izgubljeno delo delavcev.

Mi smo te račune poslali solidarnostnemu skladu, ki nam jih je zavrnil. Do tu je bilo vse v redu in prav. Ni pa nam jasno, kako je potem mogel biti dan podatek, ki je bil objavljen v omenjeni številki Glasa, da znaša »citiramo«, ena ura dela, ki naj bi ga v tem času opravil v tovarni, nič manj in nič več kot 200.—dinarjev in da so vsi zirovski delavci milijonarji.

Iz računov, ki smo jih posredovali SO Skofja Loka, je razvidno, da je najnižja urna postavka 14.—din, najvišja pa 21,85 din, nikakor pa nismo uspeli priti do objavljenih 200.—din na uro.

Krajevna skupnost Ziri

Kaj je to **INDOK** center

Sekretar za informacije skupščine SRS Darko Marin je ob obisku pri nas ponudil Alpini, da osnujemo vzorčni INDOK center. Zato naj pojasnimo njegovo vlogo.

Ko govorimo o osnovah informacijsko - dokumentacij-

nekaterih drugih služb in organizacij.

Prvi temelj, ki ga moramo v zvezi z vlogo in pomenom INDOK centrov imeti pred očmi je ta, da gre za INDOK centre v delegatskem sistemu. **To pomeni, da mora njl-**

Darko Marin si je ogledal našo proizvodnjo

skih služb in centrov (INDOK centri) imamo v mislih predvsem tiste osnove od katerih so v najširšem smislu odvisne in določene konkretne naloge, funkcioniranje in organizacija teh centrov. Te osnove pa so nedvomno opredeljene z vlogo, pomenom in položajem, ki naj ga imajo INDOK centri v delegatskem sistemu. Zaradi tega sodimo, da je potrebno prej, predno spregovorimo o nalogah, dolžnostih in organizaciji teh centrov orisati in opredeliti njihovo vlogo in pomen, ki ga morajo imeti v delegatskem sistemu, obenem pa je tudi potrebno razmejiti njihove naloge, dolžnosti in funkcije od nalog in funkcij

hovo ustanavljanje in delovanje služiti predvsem uresničevanju samoupravnih delegatskih odnosov. Ustava zahteva, da je vsak delavec in občan, ki sodeluje v procesu odločanja za to odločanje ustrezno, vsestransko tekoče in pravočasno informiran. To v veliki meri opredeljuje vlogo INDOK centrov, ki se morajo tekoče prilagajati potrebam, ki v zvezi s tem nastajajo.

Druga pomembna okoliščina za vlogo in delovanje INDOK centrov je v tem, da so INDOK centri skupaj s sredstvi javnega obveščanja, statistiko in družbenimi evidencami sestavni del celovitega družbenega sistema informi-

ranja. Večji del sestavnih komponent družbenega sistema informiranja je v naši republiki že razvit, nekatere dele tega sistema — med njimi tudi INDOK centre za delegate — pa bo potrebno še razvijati. V vsakem primeru pa je potrebno vse dele družbenega sistema informiranja dograjevati, zlasti pa prilagajati, tako da bodo lahko najučinkovitejše služili uresničevanju delegatskega sistema. Družbeni sistem informiranja je izredno pomemben element pri uresničevanju tega sistema tak pomen mu daje tudi ustava, saj pravi v 92. členu, da so dejavnosti na področju družbenega sistema informiranja posebnega družbenega pomena. Glede na to, da so INDOK centri sestavni del celovitega družbenega sistema informiranja je tudi njihova dejavnost, dejavnost posebnega družbenega pomena. To pa seveda odločilno vpliva tako na organizacijo in položaj teh centrov, kakor tudi na vsebino in način opravljanja njihovih nalog. Nasledki, ki jih prinaša okolnost, da je neka dejavnost posebnega družbenega pomena so predvideni v ustavi in razumljivo prihajajo v poštev tudi pri organizaciji in delovanju INDOK centrov.

Naslednje, kar vpliva na vlogo in položaj teh centrov je njihova usmerjenost in njihov namen. Rekli smo že, da njihovo ustanavljanje služi predvsem uresničevanju samoupravnih delegatskih odnosov. Zaradi tega je jasno, da morajo biti namenjeni

vsem delovnim ljudem in občanom, ki so v samoupravnem delegatskem sistemu v skladu z ustavo nosilci dogovarjanja in odločanja. To po eni strani zahteva ne le javnost dela teh centrov, temveč tudi njihovo splošno dostopnost, po drugi strani pa takšno vsebinsko naravnost, da bo vsak udeleženec v procesu odločanja dobil čimbolj temeljito, čimbolj sproti, čimbolj popolno in objektivno informacijo o vseh sestavinah in o vseh silnicah, ki so vsebina zadev o katerih odloča. Ta dejstva pa bodo zahtevala ne samo posebnosti pri organizaciji teh centrov,

temveč bo potrebno na poseben način rešiti tudi vprašanja pritekanja in zbiranja dokumentacijskih virov, njihovega posredovanja uporabnikom, kakor tudi njihovemu izločanju. Glavna osnova za posebnosti bo v operativnem značaju nalog, kateremu naj služi informacijsko-dokumentacijska služba.

Čaka nas torej mnogo nalog, ki niso tako lahke. Prav gotovo pa prav ustanovitev INDOK centra lahko zidatno pospeši našo UCINKOVITOST v delu. Prva konkretna naloga je ustanovitev iniciativnega odbora, ki bo pripravil vse potrebno.

Sekretar za informacije skupščine SRS Darko Marin v pogovoru z predstavniki KS Ziri

Žirovski košarkarji

V tekmovalne smo štartali s šestimi ekipami in sicer: člani, članice, mladinci, mladinke, pionirji in pionirke. Posamezne ekipe nastopajo:

Člani v medobčinski košarkarski ligi, kjer so že odigrali dve tekmi in jih zmagali, računamo pa na uvrstitev v gornji del lestvice.

Tudi v tekmovalstvu za pokal SRS v košarki so prvo tekmo dobili, vendar nas v drugem kolu čaka Triglav Kranj, tako da smo praktično to tekmovalstvo že zaključili.

Članice igrajo v I. slovenski ligi. Začetek je bil izredno slab, saj so prvi dve tekmi izgubile, eno pa so zmagale, upamo pa, da nam bo uspelo obdržati se v ligi.

Mladinci igrajo v II. mladinski ligi; računamo na uvrstitev nekje na sredini lestvice.

Mladinke igrajo v Gorenjski ligi, kjer štartamo na prvo mesto. Tudi pionirji in pionirke igrajo v gorenjski ligi, kjer predvsem pionirke niso brez izgledov za visoko uvrstitev.

V tem času so kadetinje igralce v Mariboru z domačo ekipo za naslov republiških prvakinj, vendar so bile za tri točke prekratke, tako da so osvojile drugo mesto. Ista ekipa se je udeležila tudi državnega prvenstva v Sremski Mitrovici in Beogradu, kjer je bila med 10 ekipami na osmem mestu.

Ob tej priliki velja pohvaliti starše za razumevanje pri odhodu na državno prvenstvo.

Tudi pionirke osnovne šole Ziri so na najboljši poti, da se uvrstijo med najboljše v Sloveniji. Uspešno so prešle kvalifikacije in polfinale, v času izida časopisa pa bo že jasno, kaj so dosegle v finalu, ki je bil 22. in 23. maja v Kranjski gori.

Delo v klubu je postalo izredno zahtevno in odgovorno, saj je težko ob problemu pomanjkanja trenerjem, šolanju naših igralcev po več krajih v Sloveniji (N. Gorica, Kranj, Maribor itd.), uspešno koordinirati delo vseh ekip ob dveh igriščih, ki so v Zireh. Zato nameravamo v letošnjem letu poslati več per-

spektivnih igralcev na tečaje za pridobitev naziva vaditelj in trener košarke. Ravno tako bo potrebno nekaj zainteresiranih poslati na tečaje za pridobitev naziva košarkarski sodnik, saj je žalostna ugotovitev, da ob takim razvoju košarke v Zireh, nimamo sodnikov, ki bi lahko aktivno sodelovali.

Seveda pa je, kot pri vseh športnih klubih v Zireh, tudi pri nas prisoten problem financ. Lansko leto smo porabili za celotno dejavnost kluba preko 180.000.— din, predračun za letos pa znaša čez 200.000.— din. Ker imamo trenutno zagotovljenih le nekaj nad polovico predvidenih sredstev, bo potrebno storiti še precej, da bomo ostala sredstva še kje dobili.

Miha Govekar

»Mala ustava« — Zakon o združenem delu, ki je v razpravi — uresničevanje in krepitev delavskega samoupravljanja

Delovni sestanek o informiranju v Alpini

Množičnost je — prvi uspehi tudi kako bodo skakalci še napredovali

Spet je leto naokrog, zimska sezona je zaključena, ob tem pa največkrat pozabimo na dosežene uspehe, ker že razmišljamo o naslednji sezoni, o tem, kaj je treba izboljšati, da bodo rezultati še bolj razveseljivi. Preteklo bo še mnogo znoja in potrebno bo še mnogo treningov in tekmovalj, da bomo dosegli cilje, ki smo si jih zastavili. Seveda pa ne smemo pozabiti, da brez plastične skakalnice doma ne bomo ujeli koraka s klubi, ki so pred nami. Ob koncu vsake sezone, ki jo bomo preživotali brez možnosti za pravi neprekinjeni trening, bomo tudi ugotovili, da smo izgubili nekaj posameznikov. Pa pustimo zdaj to ob strani in pogledimo, če smo lahko z rezultati letošnje zime zadovoljni.

V sezoni 75/76 je za SSK Žiri tekmovalo 63 tekmovalcev v vseh kategorijah — od mlajših pionirjev do članov in celo nekaj cicibanov. Vsi si seveda niso priborili kategorizacije (nekateri so nastopili morda premalokrat), vendar pa jih ima velika večina — 46 tekmovalcev take razrede, da lahko v naslednji sezoni nastopijo na republiškem ali državnem prvenstvu. Tekmovalj je bilo v pretekli sezoni 13 na plastiki in 35 na snegu. Najboljši rezultati, ki smo jih dosegli na prvenstvih SRS so naslednji: cicibani: 3., 5. in 12. mesto mlajši pionirji: 3., 5., 7., itd.

starejši pionirji: 2., 8., 12., Poljskem na 90 in 120 m skakalnici.

mlajši mladinci: 4. mesto starejši mladinci: 6. mesto člani: 11. mesto

Uspehi na državnem prvenstvu so podobni, le da so se menjali posamezniki med seboj — enkrat je bil boljši ta, drugič drugi.

Prav je, da najboljše posameznike tudi omenimo; eden njih je Primožič Milan, ki je osvojil naslov državnega prvaka pri mlajših pionirjih, Drago Krolnik in Jure Možina pa sta bila najboljša med našimi starejšimi pionirji, saj sta se tudi uvrstila v pionirsko reprezentanco, ki je imela dvoboj s Koroško. Kot dober rezultat velja omeniti tudi 4. mesto na državnem prvenstvu mlajših mladincev, ki ga je zasedel Drago Krolnik kot pionir. V pretekli sezoni nas je dobro zastopal tudi Tone Burjek, ki je nastopal kot član mladinske državne reprezentance na pokalu Kongsberg, najbolje pa se je odrezal na dvoboju med Koroško in Slovenijo v Beljaku, ko je zasedel 4. mesto. Med člani nas je zelo solidno zastopal Janez Poljanšek, ki se je uvrstil v ožjo elito najboljših in je zastopal barve Jugoslavije na treh mednarodnih tekmovaljih: turneji treh dežel (Beljak, Planica, Trbiž), Memorial Janeza Polde in Pokalu Kongsberg v Planici ter na mednarodnem tekmovalju v Zakopanah na

Za največji klubski uspeh pa štejem uspele in odlično organizirano tekmovalje na novi 35 m skakalnici v Žiri, kjer je tekmovalo kar 188 skakalcev. Prav tako je uspešno tudi šolsko tekmovalje v

skokih in tkih, t. j. v klasični kombinaciji, ki smo ga organizirali v Žiri, Gorenji vasi in Skofji Loki, na katerih je samo v skokih sodelovalo 240 šolarjev. Prav to zanimanje mladih je utrdilo naše prepričanje, da zanimanje za skoke obstaja, treba bo otroke le pravilno usmerjati in vzgajati. Ob pravilnem strokovnem in teamskem delu v klubu bodo tudi rezultati v bodoče še boljši.

Janez Jurman

Mladina, varno delo in zdravje

Mladoletniki v delovnem odnosu so mladi delavci med 15. in 18. letom starosti, vajenci, učenci v gospodarstvu in učenci poklicnih šol. Struktura zaposlenih v gospodarstvu se po starostnih skupinah stalno spreminja, tako da je v delovnem razmerju vedno več mladoletnih delavcev. Mladoletni delavci so med delom in med praktičnim poukom izpostavljeni dejavnim delovnim in tehnološkim postopka, katerim niso izpostavljeni njihovi vrstniki drugih šol. Od tega, kako v tem obdobju obravnavamo mlade delavce, je v veliki meri odvisen njihov sedanj in bodoči telesni in duševni razvoj in njihova delovna zmoglost.

Človek se v življenju neprenehoma spreminja. To spreminjanje je najbolj vidno med 14. in 18. letom. Spreminjanje je duševno, telesno in socialno.

Pravilna smotrna, varna in socialna zaposlitev mladoletnikov je, če mladoletniki dosegajo dobre učne in delovne uspehe da pa pri tem ne pride do okvare njihovega zdravja in da so mu omogočene ter zaščitene njihove biološke in sociološke funkcije — predvsem da nemoteno rastejo, se razvijajo in dozorevajo.

Za mladino je najbolj značilna intenzivna rast. V tej dobi mladoletnik zraste povprečno 15 do 20 centimetrov, vendar večkrat ta rast ni enakomerna, kar daje vtis nesorazmerja med trupom in okončinami mladoletnika.

Mladoletnikov skelet je še zelo plastičen. Zato so pri težjem mišičnem delu in pri nefizioloških položajih telesa pri delu možne okvare skeleta, predvsem pa hrbtenice.

V času mladoletnosti se precej poveča telesna teža. Ker je v tej dobi rast zelo intenzivna, lahko dobimo vtis, da mladoletnik hujša.

Srce pogosto zaostaja za intenzivnim razvojem mišic in skeleta. Zaradi tega lahko pride do nevrovegetativnih motenj in težav v predelu srca, predvsem zbadanja in tesnobe.

Mladoletniki imajo pogosto ortostatsko beljakovino v seču. V tem času so značilne tudi slabokrvnosti, kožne bolezni in povečano potenje, predvsem na dlaneh.

Duševne značilnosti tega obdobja so zajete s pojmom pubertete. To obdobje je polno notranjih nasprotij. Za varstvo mladoletnika pri delu je pomembno, da se pubertetne notranje nasprotosti mladoletnika kažejo pogosto z neupoštevanjem avtoritet, s konflikti z okolico, z originalnostjo in celo ekstravagantnostjo za vsako ceno, z elementi samodopadljivosti, zaprtostjo vase ali v nerealni svet sanj. Za aktivno zdravstveno varstvo mladoletnika pri delu je pomembno, da vemo, da so v tem obdobju pogosti afekti, konflikti v okolici, pobeg od doma, šole in dela, potepanja in menjave zaposlitve.

Na srečo se večina mladoletnikov hitro privadi na poklicni pouk in delo. Pri tem morajo celovito prispevati svoj delež vodilni delavci v podjetju, poklicne službe za varstvo ljudi pri delu, šola in starši.

Prilagoditev mladoletnika ima poklicna usmeritev ter postopno in skrbno uvajanje v delo, da se mladoletniki prilagode novih pogojev dela in življenja.

Mladini moramo pri delu preskrbeti ugodne delovne in tehnološke pogoje. Mladoletnik ne sme delati v nočni izmeni, ne sme delati več kot 6 ur dnevno, v neposredni proizvodnji pa ne več kot 4 ure dnevno.

Velik pomen za pravilno za ugoden delovni učinek mladoletnika je potrebnih tudi več odmorov med delovnim časom. Delo ne sme biti statično in ne sme obremenjevati telesa z nefiziološkimi položaji telesa pri delu. Mladoletniki morajo imeti pri delu tudi ustrezne delovne sedeže, mize, orodja itd.

Mnoga orodja, stroji, naprave in priprave s katerimi morajo mladoletniki delati, so projektirana in izdelana za odrasle moške delavce. Zato ni čudno, da so pri delu s takimi napravami pri mladoletnikih pogoste poklicne okvare in poškodbe.

Mladoletnikov ne smemo zaposliti pri posebno nevarnih delih (miniranje, delo z eksplozivni, delo z lahko vnetljivimi snovmi) in pri delih z nevarnimi stroji (stiskalnica, dvigala, žago, žerjavi).

Mladoletnikov organizem v

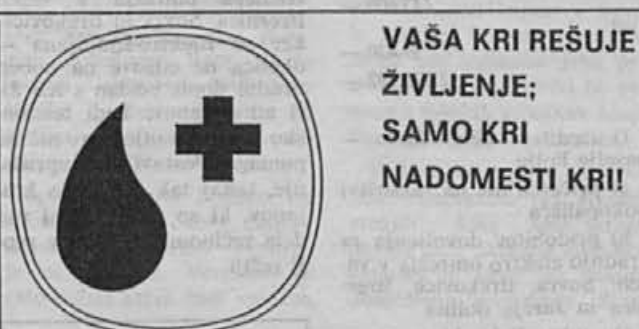
rasti in razvoju je bolj občutljiv na vpliv industrijskih strupov kot organizem odraslega. Zato mladoletnika ne smemo pri delu izpostaviti poklicnimstrupom, predvsem ne takim, ki vplivajo na kri in krvotvorne organe, živčevje in notranje organe (na primer pri delu z organskimi topili, ki imajo zelo široko uporabo v sodobnih tehnologijah), pri tem moramo občasno žal napraviti izjemo pri učencih v gospodarstvu, ker se sicer ne bi mogli praktično priučiti za svoje delo. V takih primerih moramo postaviti večje varnostne zahteve in boljše ukrepe in veliko odgovornosti nadrejenih ter učiteljev.

Praktično ni poklicne škodljivosti, katera ne bi bolj ogrožala mladoletnika kot odraslega delavca. Mladoletnik težje prenaša neugodno toplotno okolje (predvsem nagle spremembe temperature zraka in toplotno sevanje), neustrezno razsvetljavo, ropot in tresenje. Posebej škodljiv vpliv na mladoletnika ima ionizirajoče sevanje. Poklicne prašne bolezni dihal in poklicne nalezljive bolezni so, ob istih pogojih tudi večja nevarnost za mladoletnika kot za odraslega. Nežna koža mladoletnika in pogoste pubertetne spremembe na koži so dejavniki, ki vplivajo na večje število poklicnih kožnih bolezni pri mladoletnikih.

Mladoletni delavci so občutljivejši na morebitne pomanjkljivosti v prehrani, oziroma imajo večje ali drugačne prehranske potrebe. Poleg kalorij za učenje, delo in športno udejstvovanje rabijo dvakrat več beljakovin kot odrasli ter več nekaterih vitaminov in mineralov. Žal so živila, ki so za mladoletnika najbolj ustrezna tudi najdražja in premalo zastopana v dopolnilnih obrokih, ki jih organizirajo organizacije združenega dela ali šole. Zaželjeno bi bilo, če bi organizacije združenega dela dajale še »specifično dopolnilo« k obroku mladoletnikov, predvsem dopolnilo v obliki mleka ali sadja. To dopolnilo bi mladoletnik potreboval čimprej zjutraj, morda celo takoj ob pričetku delovnega časa in ob koncu delovnega časa, ker je tudi med mladino že zelo razširjena razvada, da ne zajtrkujejo in ker imajo tudi mladoletniki veliko povprečno oddaljenost do doma in zato pozno kosijo. Mleko kot dopolnilni obrok mladoletnika ima tudi velik psihološki in vzgojni pomen med zvestimi »pivci mleka« je manj kadilcev in rednih odjemalcev alkohola.

Pri dejansko pravilni zaposlitvi mladoletnikov je njihov delovni in učni uspeh dober, a njihov razvoj neoviran. Zato moramo mladoletniku praktično zagotoviti to dejansko pravilno zaposlitev s tehničnimi, socialnimi, psihološkimi, zdravstvenimi in vzgojnimi varnostnimi ukrepi pri delu.

dr. Mario Kocjančič

VAŠA KRI REŠUJE ŽIVLJENJE; SAMO KRI NADOMESTI KRI!

Krvodajalska akcija

Letos bo krvodajalska akcija v ŽIREH — 7. julija, v obratu GORENJA VAS pa — 8. julija.

O kraju in času odvzemanja krvi boste pravočasno obveščeni.

Prijave v TOZD PROIZVODNJA bodo zbirali mojstri, v SKUPNIH SLUŽBAH pa Dikličeva, predvidoma po 20. juniju.

Ker ste se doslej vsako leto odzvali v zelo velikem številu za to človekoljubno akcijo, smo prepričani, da se tudi letos ne bo zmanjšalo število krvodajalcev; pričakujemo, da se bo celo povečalo, saj vsi vemo kaj pomeni kri pri reševanju NAJDRAGOCENEJŠEGA — TO JE ČLOVEŠKEGA ŽIVLJENJA.

Prosimo, obvestite in pridobite za to plemenito odločitev tudi svojce, prijatelje, sosede in znance.

Jelica Diklič

Sprejeli smo kurirčkovo pošto

4. maja smo žirovski pionirji sprejeli kurirčkovo pošto z najlepšimi pozdravi in željami za našega dragega Tita, ki bo prav v tem mesecu praznoval svoj visoki življenjski jubilej.

Pošto je sprejela prva ekipa naše šole v Javorovem dolu od sovodenjskih pionirjev. Da pa naloga ne bi bila prelahka in da bi hkrati ustanovili partizansko vzdušje, so taborniki v sodelovanju z ZB pripravili tudi sovražne zasede, ki naj bi prežale na pošto. Toda prva ekipa je pošto srečno prenesla do križišča pri Mazarju v Jarčji dolini, od koder naj bi jo druga ekipa prenesla čez grič do mesta na Lednici, kjer je čakala tretja in hkrati tudi zadnja ekipa. Toda, ker je bilo ozemlje, po katerem naj bi nosila pošto druga ekipa nekam sumljivo, so si kurirji izmislili majhno zvižajo. Ker so na križišču čakali prvo ekipo tudi vozniki, da jo odpeljejo v Žiri, so se kurirji z njimi domenili, da bi bilo za torbo bolj varno, če se na dogovorjeno javko pripelje naokoli. Za to nalogo se je javil kurir iz druge ekipe in vozniki so ga spravili skupaj s torbo v prtljažnik avtomobila in ga odpeljali, medtem, ko so preostali štirje kurirji nadaljevali pot po dogovorjeni stezi. Ker pa so bili malce nepredvidni, so padli v spretno nastavljen zasedo. Strahovito je začelo pokati, ker so bili »sovražniki« tudi oboženi z maneverskim orožjem. To se pravi z mavzericami in naboji, imeli pa so

tudi petarde. V tistem času je že pripeljal avtomobil do javke kurirja in pošto. Pri mostu smo skupaj z ostalimi kurirji nestržno pričakovali izid boja. Ko so se kurirji prikazali na vrhu griča, smo se z olajšanjem oddahnili in kurir je pošto predal tretji ekipi, ki je bila sestavljena iz pionirskega odbora. Potem smo sklenili počakati še na preostale štiri kurirje druge ekipe, ki so se morali priti. Toda, ko so se približali mostu, je zapokalo še v grmovju nad potjo, kajti tudi tam so bili iznajdljivi taborniki z mavzericami in petardami. Ko smo se končno zbrali vsi pri mostu, smo še malo poklepetali in se nasmajali prebrisani zvižaji, potem pa so se ekipe počasi spravile v avtomobile in se odpeljale proti šoli, mi, ki nam je bila kot zadnjim zapana torba, pa smo se odpravili po stezah čez travniške prav tako proti šoli. Pošte še vedno nismo mogli brezskrbno nositi, kajti prav nič se ni vedelo, če ni še kje slučajno kakšna zaseda. Pri Strojarni nas je hotela presenetiti še ena zaseda. Toda le naši iznajdljivosti se lahko zahvalimo, da smo se ji srečno izognili in torbo varno prinesli pred spomenik pri šoli, kjer je bila slovesnost.

Po končani proslavi je pionirski odbor odnesel torbo v šolo, kjer je prenočila, drugega dne, 5. maja pa jo je posebna ekipa odnesla na Javorč, kjer so je predali gorenjevaškimi šolarjem.

Jasna Smeh

VAŽNO OBVESTILO KRAJEVNE SKUPNOSTI ŽIRI

Krajevna skupnost Žiri je po dogovoru z lastnico hiše pri Maticu in pri Fricu na Dobračevi, naročila v Mizarskem podjetju lesene panoje, ki bodo vstavljeni namesto že dotrajanih. Ta mesta se bodo potem uporabljala za plakatiranje, vsak plakat pa bo moral biti predhodno prijaven na KS Žiri in imeti njen žig. Vse plakate brez žiga bodo komunalni delavci strgali, če pa bo neka organizacija ali ustanova, društvo itd. poskušalo večkrat lepiti plakate brez vednosti KS Žiri, bomo sprožili postopek zaradi kršitve določil SO Skofja Loka.

Torej, ko bosta panoja vstavljeni, je treba vse plakate pred izobešenjem prijaviti Krajevni skupnosti Žiri.

Krajevna skupnost je tudi naročila 10 košaric za smeti, ki bodo ta mesec postavljene v centru Žirov. Torej ne mečimo odpadkov po tleh in vsi skupaj prispevajmo k ureditvi in lepšemu izgledu okolja.

Iz krajevne skupnosti

Res je minilo že skoraj leto dni, ko se je pričela akcija krajanov Dobračeve in stare vasi, za asfaltiranje cest, vendar je prav, da se seznanimo s končnimi številkami vrednosti opravljenih del. Ker je

istočasno tekla tudi akcija ureditve ceste v Račevo, od Noča proti Anžonu, vam podajamo tudi pregled del na tej cesti, tako da si lahko vsak sam ustvari sliko o pravi vrednosti opravljenih del.

OBRAČUN VREDNOSTI DEL NA CESTAH V KS ŽIRI ZA LETO 1975

1. Asfaltiranje ceste Župan — Most — Trček z vsemi priključki

a) Finančna poravnava vseh stroškov	1.167.338.—
b) Prostovoljnih delovnih ur 5002 á 25,00 din	125.050.—
c) Gramoz iz kamnoloma KS 2043 m ³ á 80,00 din	163.400.—
d) Upravni stroški	44.206.35
Skupaj:	1.500.034.—

2. Asfaltiranje ceste Mrovc — Novak z vsemi priključki

a) Finančna poravnava vseh stroškov	581.432.—
b) Upravni stroški	22.103.—
c) Prostovoljnih delovnih ur 2831 á 25,00 din	70.755.—
d) Gramoz iz kamnoloma KS 1022 m ³ á 80,00 din	81.760.—
Skupaj:	756.070.—

3. Račevska cesta

a) Finančna poravnava vseh stroškov	174.289.—
b) Upravni stroški	22.103.—
c) Prostovoljnih delovnih ur 355 á 25,00 din	8.875.—
d) Opravljenih traktorskih ur 32 á 50,00 din	1.600.—
e) Gramoz iz kamnoloma KS 2505 m ³ á 80,00 din	200.400.—
f) Gramoz iz hudournikov 1095 m ³ á 36,00 din	39.420.—
Skupaj:	446.687.—

REKAPITULACIJA

a) Finančna poravnava vseh stroškov	2.011.472.—
b) Prostovoljnih delovnih ur 8188 á 25,00 din	204.700.—
c) Traktorskih ur 32 á 50,00 din	1.600.—
d) Gramoz iz kamnoloma KS 5570 m ³ á 80,00 din	445.600.—
e) Gramoz iz hudournikov 1095 m ³ á 36,00 din	39.420.—
Skupaj	2.702.792.—

Iz tega pregleda je razvidno, da je bilo opravljeno res veliko dela, za kar gre zahvala vsem požrtvovalnim krajanom.

Ne moremo pa pri tem mimo nekaterih večjih nezadovoljstev in »nergačev«, ki so pri teh akcijah stali ob strani ter brili norce tako iz KS kot iz tistih, ki so prostovoljno delali. Vsi vemo kdo so to, zato bo potrebno v bodoče takim posvetiti več pozornosti, posebno še takrat, ko bodo zahtevali kakršnekolikoli ugodnosti od KS Žiri.

Na kratko podajmo tudi načrt komunalnih del na področju KS Žiri, ki jih razdeljeno po letih nameravamo opraviti do leta 1980.

KOMUNALNA DEJAVNOST NA PODROČJU KS ŽIRI V RAZDOBJU OD LETA 1976—1980

Leto 1976:

- TV pretvornik
- izgradnja vodovoda
- nadljevanje del na cesti Račevo — Podlesec
- nadaljevanje del na cesti Račevo — Podlesec
- izgradnja otroškega igrišča v Žireh in Stari vasi

f) ureditev dela Žirov — naselje Polje
g) pričetek del na razširitvi pokopališča

h) pridobitev dovoljenja za gradnjo elektro omrežja v vaseh: Sovra, Brekovice, Breznica in Jarčja dolina

Opomba: Dela, ki so navedena pod d, g in h se bodo nadaljevala še v letu 1977 in 1978,

dela pod točko c pa se bodo nadaljevala do leta 1980

Leto 1977:

- Javna razsvetljava v novih delih Žirov
- Asfaltiranje ulic v centru Žirov (dela se bodo nadaljevala do leta 1980)

Leto 1978:

- Ureditev zelenic po urbanističnem planu
- Pričetek del na ureditvi ceste na Lednico in v Sovro
- Zbiranje dokumentacije za gradnjo pločnikov

1979:

- Izgradnja pločnikov v dolžini 1 km
- Iskranje dokumentacije za gradnjo mostu na Lednico

Leto 1980:

- Izgradnja mostu na Lednico

Od del, ki so zajeta v leto 1976, so v teku naslednja:

Za vodovod se delajo izračuni o pretoku in dotoku količine vode v zbiralnike in na podlagi tega se bo potrebno odločiti o nadjlnih ukrepih v tej smeri.

Gradnja kanalizacije se bo pričela 1. julija in bo predvidoma končana do srede avgusta, to je del kanala od šole do bodoče čistilne naprave pod proizvodno halo Kladivarja.

Dela na cesti v Račevo se nadaljujejo z urejevanjem cestišča, polaganje asfalta v celotni dolžini od Noča do Anžona pa je zaradi pomanjkanja sredstev za letošnje leto vprašljivo.

Otroško igrišče v Stari vasi se s prostovoljnimi delom krajanov že dela, ob šoli pa se bo pričelo z ureditvijo takoj po izgradnji telovadnice in vrtca.

Ker doslej še nismo imeli komunalno urejenega niti enega dela Žirov, je bilo odločeno, da se kot prvo uredi del Žirov imenovan Poljane, potem pa bomo postopoma po odsekih urejevali ostale Žiri. Obenem pa teče akcija ureditve dovoznih poti, napejlave električnega voda in vodovoda do novograditeljev na področju Stare vasi in »Umaga«.

Za ureditev pokopališča so potrebni načrti, ki bodo v kratkem izdelani, takoj po prejemu le-teh pa bomo pričeli delati.

Najslabše kaže glede pridobitve potrebnih predračunov in načrtov za ureditev električnega omrežja v vaseh Breznica, Sovra in Brekovice, ker so Elektro-Ljubljana — okolica ne odzove na noben uradni dopis poslan s KS Žiri ali občanov. Tudi telefonsko posredovanje prav nič ne pomaga. Postavlja se vprašanje, zakaj tak odnos do krajanov, ki so pripravljani vsa dela večinoma opraviti v svoji režiiji.

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE tovarne obutve Žiri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja obutve, TOZD Prodaja obutve in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:

Vladimir Pivk
Alfonz Zajec
Ivan Capuder
Janez Smeh
Martina Gregorač

Majda Jesenko — glavni urednik

Nejko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1600 izvodov.

Fotografije: Franc Jesenko

Tisk: Gorenjski tisk, Kranj